

Kandungan

Penafian Risiko Kewangan	3
Nota Penulis	4
Prakata	5
Siapa Patut Membaca dan Cara Menggunakan Buku Ini	6
Pengenalan Siri EzyFutures	9
BAHAGIAN I • MEMAHAMI DUNIA FCPO	1
01 Pengenalan kepada Futures Trading	2
02 Mengenali Kontrak FCPO	16
03 Memulakan Dagangan FCPO	31
04 Fundamental yang Menggerakkan FCPO	46
BAHAGIAN II • FUTURES CURVE DAN SPREAD TRADING	64
05 Contango, Backwardation dan Futures Curve	65
06 Spread Trading FCPO – Strategi Dua Kontrak	79
BAHAGIAN III • MEMBINA SISTEM TRADING	99
07 3M dalam Trading: Method, Money, Mindset	100
08 Membaca Carta FCPO	114
BAHAGIAN IV • STRATEGI FCPO FMC	125
09 Standard Trading Procedure	126
10 Setup 5–10 Ticks: Scalping	134
11 Setup 20 Ticks++: Gap Trading	143
12 Setup 20 Ticks++: Fibonacci Projection	153
13 Setup 20 Ticks++: Engulfing Candlestick	164
14 Setup 20 Ticks++: Chart Patterns	171
15 Setup 20 Ticks++: Divergence	187
16 Setup 20 Ticks++: Smart Money Concept I	195
17 Setup 100 Ticks++: Trend Continuation	204
18 Setup 100 Ticks++: Smart Money Concept II	213
BAHAGIAN V • MENJADI TRADER YANG BERDISIPLIN	224
19 Backtest, Forward Test dan Trading Journal	225
20 Kajian Kes FCPO dan Pelan Tindakan	237
BAHAGIAN VI • LAMPIRAN DAN BONUS	249
21 FMC TradingView Indicators	250
Glosari Istilah Trading	253
Rujukan Kod Bulan Futures	257
Rujukan Pengiraan FCPO	258
Senarai Semak Trading dan Risiko	261
Jawapan Latihan	263
Bibliografi dan Rujukan Sumber	273
Kredit Rajah	275
Penafian Pendidikan	280
Tentang Penulis	281
Siri EzyFutures – Jilid Akan Datang	282

Memahami Dunia FCPO

Apa sebenarnya kontrak niaga hadapan, bagaimana kontrak FCPO distrukturkan, apa yang berlaku apabila anda membuka akaun dan menekan butang Buy atau Sell — serta faktor fundamental yang menggerakkan harga minyak sawit.

KATEGORI A • METODOLOGI ASAL FMC

KATEGORI B • PENERANGAN DIPERLUAS

BAB 01 Pengenalan kepada Futures Trading

BAB 02 Mengenali Kontrak FCPO

BAB 03 Memulakan Dagangan FCPO

BAB 04 Fundamental yang Menggerakkan FCPO

Pengenalan kepada Futures Trading

KATEGORI A • METODOLOGI ASAL FMC

KATEGORI B • PENERANGAN DIPERLUAS

Sebelum membaca carta atau membina setup, anda perlu tahu apa sebenarnya yang anda beli atau jual apabila menekan butang BUY pada FCPO. Bab ini menerangkan kontrak futures dari asas — kenapa ia wujud, siapa yang menggunakannya, bagaimana untung rugi diselesaikan setiap hari, siapa yang menjamin kontrak itu, dan apa status Syariahnya.

OBJEKTIF PEMBELAJARAN

- 1 Menerangkan maksud kontrak futures dan enam elemen yang menjadikannya standard.
- 2 Membezakan hedger, spekulator dan arbitrageur, serta mengira hasil hedging pengeluar sawit termasuk basis risk.
- 3 Mengira untung rugi posisi long dan short dalam tick dan Ringgit, selepas kos.
- 4 Membandingkan futures dengan saham dan CFD dari segi pemilikan, pihak berlawanan, leverage dan tempoh.
- 5 Menjejak mark-to-market harian dan memahami peranan Bursa Malaysia Derivatives dan BMDC.
- 6 Menjelaskan status Syariah FCPO dengan sumber yang tepat dan membezakannya daripada pendapat panel Syariah broker.

SUMBER WORKBOOK: Workbook FMC hlm. 4-5, 10-12; Bursa Malaysia (laman produk FCPO, disemak 20 Okt 2026); BMDC Pekeliling Penjelasan 19/2026; Resolutions of the SC Shariah Advisory Council (Edisi Kedua).

§ SUMBER & KATEGORI

Status kandungan bab ini

Konsep asas futures, sejarah ringkas, pasaran dua hala, contoh short RM3,500 → RM3,450 dan bahagian Status Syariah berasal daripada Eworkbook FMC #9 (**Kategori A**). Contoh hedging pengeluar, jadual perbandingan, lejar mark-to-market, aliran clearing dan perbincangan risiko ialah **penerangan diperluas** (Kategori B) untuk pendidikan umum. Semua harga dalam contoh ialah **hipotetikal** kecuali dinyatakan. Fakta yang berubah mengikut masa (margin, waktu dagangan, keputusan Syariah) dinyatakan bersama sumber dan tarikh semakan.

1.1 Apa Itu Kontrak Futures?

Futures — atau pasaran hadapan — ialah satu jenis produk **derivatif**: nilainya diterbitkan daripada harga sesuatu aset lain. Produk ini dikawal selia dan didagangkan di bursa di seluruh dunia [Workbook FMC hlm. 4].

◆ DEFINISI

Kontrak Futures

Satu perjanjian **standard** yang didagangkan di bursa untuk membeli atau menjual **kuantiti tertentu** sesuatu aset, pada **harga yang dipersetujui hari ini**, untuk penyerahan pada **bulan tertentu pada masa hadapan**. Pembeli kontrak dikatakan memegang posisi **Long**; penjual memegang posisi **Short**.

Perkataan paling penting dalam definisi itu ialah standard. Di pasaran fizikal, dua peniaga minyak sawit boleh berunding tentang segala-galanya — kuantiti, gred, lokasi, tarikh, cara bayaran. Di bursa futures, semua terma itu sudah ditetapkan dalam **spesifikasi kontrak**. Yang tinggal untuk dirundingkan hanyalah **harga**. Kerana itu, satu kontrak FCPO bulan Januari yang anda beli daripada trader di Johor sama sahaja dengan kontrak yang dijual oleh syarikat perladangan di Sabah. Kontrak boleh ditukar ganti (fungible), dan itulah yang membolehkan ribuan peserta berdagang dengan pantas.

Anatomi Kontrak Futures

Enam elemen yang menjadikan setiap kontrak 'standard' dan boleh ditukar ganti

RAJAH 1.1 Anatomi kontrak futures — enam elemen yang ditetapkan oleh spesifikasi kontrak

Rajah **Rajah 1.1** merumuskan enam elemen tersebut. Bagi FCPO, aset asasnya ialah minyak sawit mentah (CPO), saiznya 25 tan metrik setiap kontrak, harga disebut dalam Ringgit setan dengan pergerakan minimum RM1 setan, dan penyelesaiannya melalui penghantaran fizikal. Butiran penuh spesifikasi — termasuk bulan kontrak, hari akhir dagangan dan had harga harian — dibincangkan dalam Bab 02.

Satu lagi istilah yang akan anda dengar setiap hari ialah **lot**. Dalam bahasa trader, "1 lot" bermaksud satu kontrak. Jadi "beli 3 lot FCPO" bermaksud membuka posisi long tiga kontrak, iaitu pendedahan kepada 75 tan metrik minyak sawit mentah.

1.2 Kenapa Futures Wujud: Sejarah Ringkas

Futures bukan ciptaan pasaran moden. Mengikut sejarah yang lazim dirujuk, bursa futures pertama yang tersusun ialah **Dojima Rice Exchange** di Osaka, Jepun, yang mula berdagang kontrak beras hadapan pada tahun **1730**. Di Barat, urusan niaga hadapan secara tidak formal sudah lama berlaku di England, tetapi bursa

komoditi rasmi pertama di negara itu hanya ditubuhkan pada **1877** — lebih seabad selepas Jepun. Amerika Syarikat pula menubuhkan bursa komoditinya pada **1848** [Workbook FMC hlm. 4].

Di Malaysia, kontrak FCPO mula didagangkan pada **Oktober 1980** dan kini disenaraikan di Bursa Malaysia Derivatives (Bursa Malaysia, laman produk FCPO, disemak 20 Okt 2026). Lebih empat dekad kemudian, FCPO menjadi rujukan harga minyak sawit mentah yang diikuti oleh pengeluar, penapis dan pedagang di seluruh dunia.

Tujuan asal pasaran hadapan sangat praktikal: **mengurangkan risiko harga** yang ditanggung oleh pengeluar dan pembeli komoditi. Peladang mendapat kepastian harga lebih awal — dan kepastian itu membantu mereka merancang aliran tunai sehingga musim menuai. Pemborong pula mendapat jaminan bekalan pada harga yang sudah diketahui. Lazimnya, pengeluar mengambil kontrak untuk **menyerahkan** hasil (posisi short) apabila bimbang harga akan jatuh, manakala pemborong mengambil kontrak untuk **menerima** barang (posisi long) apabila bimbang harga akan naik [Workbook FMC hlm. 4].

Apabila pasaran berkembang, futures menjadi kelas dagangan tersendiri. Hari ini, kebanyakan peserta tidak berniat menerima atau menyerahkan barang fizikal — mereka berdagang untuk mendapat pendedahan kepada pergerakan harga [Workbook FMC hlm. 4]. Futures juga tidak terhad kepada komoditi pertanian. Selain FCPO, produk yang aktif didagangkan termasuk Soybean Oil (SBO), Crude Oil (CL), gandum, jagung dan emas, di samping futures indeks saham, mata wang dan kadar faedah. Program FMC memberi tumpuan kepada FCPO, diikuti SBO dan CL [Workbook FMC hlm. 5].

1.3 Siapa Peserta Pasaran Futures?

Pasaran futures berfungsi kerana ia mempertemukan pihak yang mempunyai **tujuan berbeza**. Secara umum, terdapat tiga kumpulan:

- **Hedger** — pihak yang sudah mempunyai pendedahan kepada harga fizikal dan menggunakan futures untuk **mengurangkan** risiko itu. Contoh: syarikat perladangan yang akan menjual CPO tiga bulan lagi, atau penapis yang perlu membeli CPO bulan hadapan.
- **Spekulator** — pihak yang tidak mempunyai pendedahan fizikal dan sanggup **menanggung** risiko harga dengan harapan mendapat untung daripada pergerakan harga. Hampir semua trader runcit FCPO berada dalam kumpulan ini.
- **Arbitrageur** — pihak yang mencari **ketidakselarasan harga** antara pasaran yang berkait (contohnya harga fizikal berbanding futures, atau antara dua bulan kontrak) dan mengambil posisi bertentangan untuk mengaut perbezaan itu.

Ketiga-tiganya saling memerlukan. Hedger perlukan seseorang untuk mengambil risiko yang mereka mahu pindahkan; spekulator membekalkan kecairan itu. Arbitrageur pula membantu memastikan harga futures tidak terpisah terlalu jauh daripada logik ekonomi pasaran fizikal (lihat konsep cost of carry dalam Bab 05).

● TRADING INSIGHT

Hedging dan spekulasi ialah dua aktiviti berbeza

Buku ini mengajar **spekulasi** yang berdisiplin. Namun, memahami hedging penting kerana tingkah laku hedger — terutamanya pengeluar dan penapis — mempengaruhi aliran pesanan di FCPO. Jangan campur aduk kedua-duanya: hedger menilai kejayaan berdasarkan **kestabilan** hasil keseluruhan perniagaan, bukan berdasarkan untung rugi akaun futures semata-mata.

1.4 Contoh Hedging: Pengeluar Sawit Mengunci Harga Jual

Mari lihat bagaimana sebuah pengeluar sawit menggunakan FCPO untuk melindungi harga jualannya. Semua angka dalam contoh ini **hipotetikal**.

Situasi. Sebuah syarikat perladangan di Pahang menjangka akan mempunyai **500 tan** CPO untuk dijual di pasaran fizikal tempatan dalam tempoh kira-kira tiga bulan. Hari ini, harga CPO fizikal ialah RM4,150 setan dan kontrak FCPO bagi bulan yang hampir dengan tarikh jualan didagangkan pada **RM4,200**. Pengurusan bimbang harga akan jatuh sebelum minyak siap dijual. Mereka tidak mahu meneka arah harga — mereka mahu **kepastian**.

Tindakan. $500 \text{ tan} \div 25 \text{ tan} = 20 \text{ kontrak}$. Syarikat itu membuka posisi **short 20 lot** FCPO pada RM4,200. Ini dipanggil short hedge (atau selling hedge). Pada masa ini:

FORMULA

BASIS PADA HARI HEDGE DIBUKA

Basis = Harga Spot - Harga Futures

Basis awal = $4,150 - 4,200 = -50$

Basis ialah jurang antara harga fizikal yang diterima pengeluar dengan harga futures yang digunakan untuk hedge.

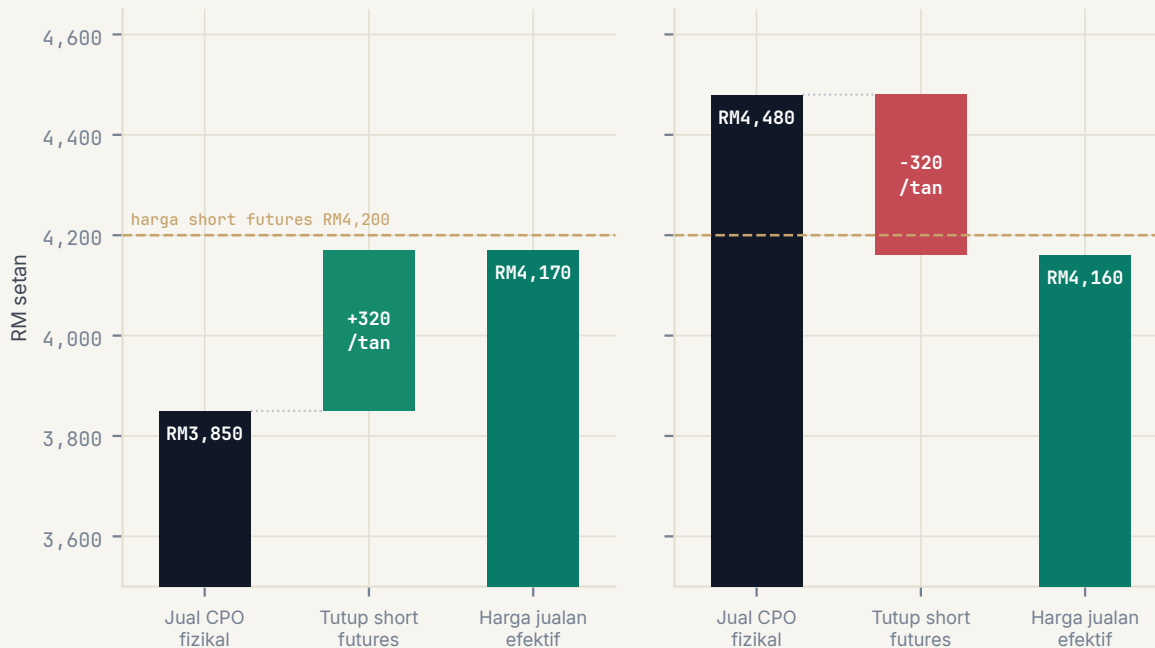
Tiga bulan kemudian, syarikat itu menjual CPO di pasaran fizikal pada harga semasa dan pada masa yang sama menutup (membeli semula) 20 lot short futures. Rajah **Rajah 1.2** menunjukkan dua kemungkinan.

Pengeluar sawit (hipotetikal) menjangka menjual 500 tan CPO dalam 3 bulan → SHORT 20 lot futures @ RM4,200 hari ini

ILUSTRASI HIPOTETIKAL – BUKAN DATA PASARAN SEBENAR • KOS DAGANGAN TIDAK DITUNJUKKAN DALAM RAJAH

Senario A • Harga JATUH

Senario B • Harga NAIK

Futures ditutup @ RM3,880

Basis akhir = $3,850 - 3,880 = -30$

Tanpa hedge RM3,850 • Dengan hedge RM4,170

Futures ditutup @ RM4,520

Basis akhir = $4,480 - 4,520 = -40$

Tanpa hedge RM4,480 • Dengan hedge RM4,160

RAJAH 1.2 Short hedge pengeluar sawit: harga jualan efektif dalam senario harga jatuh dan harga naik

CONTOH PENGIRAAN

SENARIO A – HARGA JATUH (HIPOTETIKAL)

Jual 500 tan CPO fizikal @ RM3,850	: $500 \times 3,850 = \text{RM}1,925,000$
Tutup short futures @ RM3,880	: $4,200 - 3,880 = +320 \text{ mata setan}$
Untung futures (20 lot)	: $320 \times 25 \times 20 = \text{RM}160,000$
Jumlah hasil	: $1,925,000 + 160,000 = \text{RM}2,085,000$
Harga jualan efektif	: $2,085,000 \div 500 = \text{RM}4,170 \text{ setan}$

Tanpa hedge, pengeluar hanya menerima RM3,850 setan.

CONTOH PENGIRAAN

SENARIO B – HARGA NAIK (HIPOTETIKAL)

Jual 500 tan CPO fizikal @ RM4,480	: $500 \times 4,480 = \text{RM}2,240,000$
Tutup short futures @ RM4,520	: $4,200 - 4,520 = -320$ mata setan
Rugi futures (20 lot)	: $320 \times 25 \times 20 = \text{RM}160,000$ (rugi)
Jumlah hasil	: $2,240,000 - 160,000 = \text{RM}2,080,000$
Harga jualan efektif	: $2,080,000 \div 500 = \text{RM}4,160$ setan

Tanpa hedge, pengeluaran menerima RM4,480 setan — hedge "mengorbankan" kenaikan harga.

Dalam kedua-dua senario, harga jualan efektif berada dekat **RM4,160–RM4,170**, walaupun harga fizikal bergerak sejauh RM630 antara dua senario. Itulah tujuan hedging: menukar ketidakpastian harga yang besar kepada hasil yang lebih stabil.

Kenapa hasilnya tidak tepat RM4,200: basis risk

Perhatikan bahawa harga efektif bukan tepat RM4,200 (harga futures semasa hedge dibuka), dan bukan juga RM4,150 (harga spot ketika itu). Hasil sebenar bergantung kepada **basis ketika hedge ditutup**:

FORMULA

HARGA JUALAN EFEKTIF SHORT HEDGE

Harga efektif = Harga futures ketika hedge dibuka + Basis ketika hedge ditutup

Senario A : $4,200 + (-30) = \text{RM}4,170$

Senario B : $4,200 + (-40) = \text{RM}4,160$

Basis akhir A: $3,850 - 3,880 = -30$. Basis akhir B: $4,480 - 4,520 = -40$.

Hedge menghapuskan risiko **paras harga**, tetapi menggantikannya dengan risiko yang jauh lebih kecil — **basis risk**, iaitu risiko jurang antara harga fizikal tempatan dan harga futures berubah. Basis boleh berubah kerana perbezaan lokasi, gred, kos pengangkutan, masa jualan berbanding bulan kontrak, atau keadaan bekalan tempatan.

▲ AMARAN RISIKO

Perkara yang sering terlepas pandang dalam hedging

- **Aliran tunai margin.** Dalam Senario B, akaun futures rugi RM160,000. Kerugian itu dibayar **setiap hari** melalui mark-to-market (Seksyen 1.8), sedangkan hasil jualan fizikal yang lebih tinggi hanya diterima kemudian. Hedger memerlukan kecairan yang cukup, selain margin awal 20 lot (pada kadar minimum BMDC RM8,000 setiap lot, ia RM160,000 — kadar berubah dari semasa ke semasa).
- **Kos dagangan.** Dengan andaian kos ilustrasi RM24 setiap lot bagi satu pusingan (round trip) intraday dan RM40 bagi posisi overnight — merujuk contoh kadar sejarah dalam workbook FMC; kadar sebenar bergantung kepada broker — hedge 20 lot yang dipegang beberapa bulan menelan sekitar $20 \times \text{RM}40 = \text{RM}800$, iaitu RM1.60 setan. Harga efektif bersih menjadi kira-kira RM4,168.40 (A) dan RM4,158.40 (B). Peserta komersial lazimnya menikmati kadar berbeza.
- **Ketidakpadanan kuantiti.** Jika hasil sebenar 510 tan, bukan 500 tan, 10 tan tidak dilindungi kerana kontrak hanya dalam gandaan 25 tan.
- **Untung atau rugi futures bukan ukuran kejayaan.** Dalam Senario B, hedge "rugi" RM160,000 — tetapi ia tetap berjaya kerana harga jualan efektif menjadi stabil dan boleh dirancang.

Logik yang sama berlaku secara terbalik bagi pembeli: penapis yang perlu membeli CPO kemudian boleh membuka posisi **long** futures (long hedge). Hedger tidak semestinya membuat penghantaran melalui bursa; kebanyakannya menutup futures dan mengurus niaga fizikal secara berasingan.

1.5 Spekulasi: Pasaran Dua Hala

Dalam pasaran saham konvensional, kebanyakan orang diajar satu cara sahaja untuk mendapat untung: beli rendah, jual tinggi. Futures berbeza. Ia ialah **pasaran dua hala** — anda boleh mengambil posisi apabila menjangka harga naik **atau** apabila menjangka harga turun [Workbook FMC hlm. 11].

- Jika anda menjangka harga naik, anda masuk **Long** (beli kontrak dahulu, jual kemudian).

- Jika anda menjangka harga turun, anda boleh terus masuk **Short** (jual kontrak dahulu, beli semula kemudian) — walaupun anda tidak memegang minyak sawit, kerana futures ialah kontrak, bukan barang fizikal [Workbook FMC hlm. 11].

Untung rugi diukur dalam **tick** — pergerakan harga minimum. Bagi FCPO, 1 tick = RM1 setan, dan kerana satu kontrak mewakili 25 tan, 1 tick bernilai **RM25 setiap lot** (spesifikasi penuh dalam Bab 02).

FORMULA

UNTUNG RUGI KASAR FUTURES FCPO

Long : (Harga keluar - Harga masuk) × RM25 × bilangan lot

Short : (Harga masuk - Harga keluar) × RM25 × bilangan lot

Hasil positif = untung, negatif = rugi. Kos dagangan ditolak berasingan.

Workbook FMC memberi contoh mudah: FCPO berada pada RM3,500 dan anda menjangka harga akan jatuh. Anda membuka posisi short. Apabila harga turun ke RM3,450, anda menutup posisi dengan untung **50 tick** [Workbook FMC hlm. 11]. Paras RM3,500 ialah paras harga sejarah dalam contoh workbook; aritmetikanya tetap sama pada mana-mana paras harga.

CONTOH PENGIRAAN

CONTOH WORKBOOK: SHORT RM3,500 → RM3,450 (1 LOT)

Untung (mata) : 3,500 - 3,450 = 50 tick

Untung kasar : 50 × RM25 = RM1,250

Kos (intraday, andaian): RM24

Untung bersih : 1,250 - 24 = RM1,226

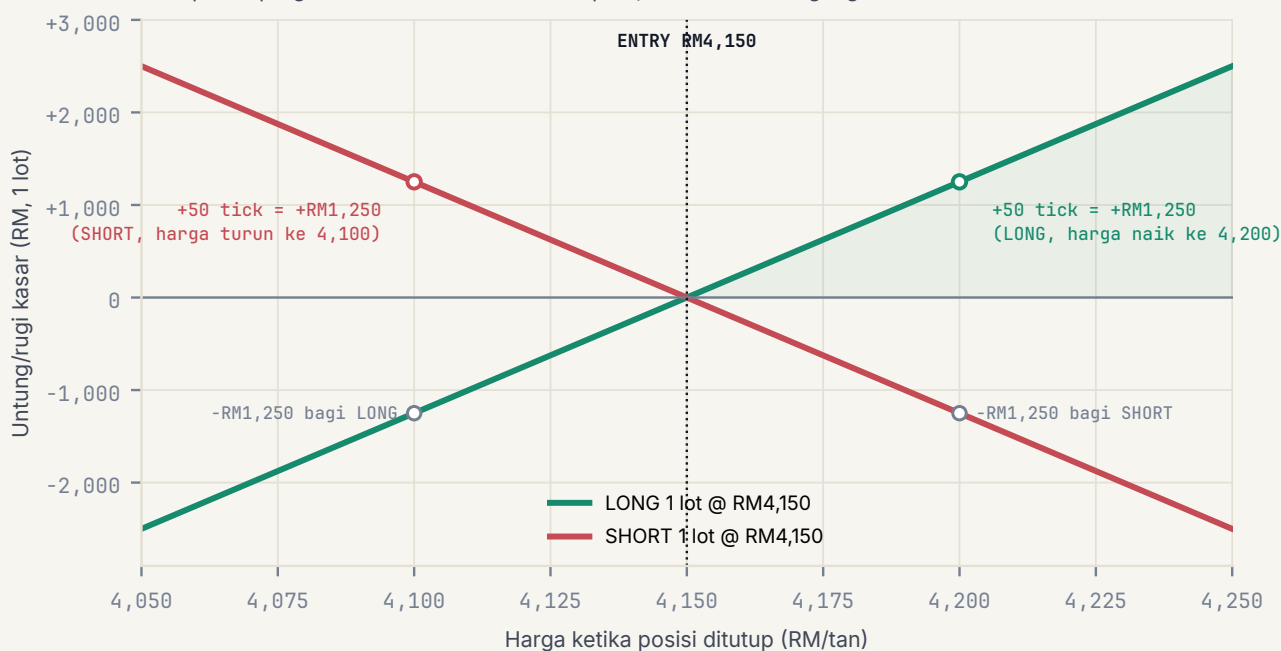
Andaian kos ilustrasi: RM24 setiap lot bagi satu pusingan (round trip) intraday dan RM40 bagi posisi overnight — merujuk contoh kadar sejarah dalam workbook FMC; kadar sebenar bergantung kepada broker.

Workbook tidak menyatakan stop loss. Jika stop loss ditetapkan 25 tick (RM3,525), risiko = 25 tick = RM625, ganjaran = 50 tick, R-multiple kasar = 50 ÷ 25 = 2.0R; selepas kos ≈ 1,226 ÷ 625 = 1.96R.

Rajah **Rajah 1.3** menunjukkan sifat penting payoff futures: ia **linear dan simetri**. Setiap RM1 pergerakan memberi RM25 untung kepada satu pihak dan RM25 rugi kepada pihak lain. Tiada “had kerugian” semula jadi seperti membeli opsyen — jika harga terus bergerak menentang anda, kerugian terus bertambah sehingga posisi ditutup.

Pasaran Dua Hala: Payoff Long vs Short

Setiap RM1 pergerakan = 1 tick = RM25 setiap lot; sebelum kos dagangan

RAJAH 1.3 Payoff posisi long dan short satu lot FCPO pada entry RM4,150

Berikut contoh long dengan pelan dagangan lengkap. Perhatikan cara buku ini sentiasa menulis risiko, ganjaran dan kos sebelum keputusan.

ENTRY • STOP LOSS • TAKE PROFIT

Contoh Long FCPO — Hipotetikal

■ ARAH	Long 1 lot
■ ENTRY	RM4,120
■ STOP LOSS	RM4,100 (risiko 20 tick = RM500)
■ TAKE PROFIT	RM4,160 (ganjaran 40 tick = RM1,000)
■ RRR	1 : 2
■ KEPUTUSAN	Take Profit tercapai — untung kasar $40 \times \text{RM}25 = \text{RM}1,000$
■ KOS	RM24 (andaian round trip intraday; kadar sebenar bergantung kepada broker)
■ UNTUNG BERSIH	$1,000 - 24 = \text{RM}976$
■ R-MULTIPLE	kasar $40 \div 20 = 2.0R$; bersih $976 \div 500 = 1.95R$
■ INVALIDATION	Harga menembusi RM4,100 — idea dagangan dianggap salah dan posisi ditutup

▲ AMARAN RISIKO

Short bukan “lebih berbahaya” — tetapi kedua-duanya tiada had semula jadi

Sesetengah trader baharu takut short kerana “rugi tidak terhad”. Dalam futures, risiko long dan short adalah simetri dari segi mekanik: kedua-duanya rugi RM25 setiap tick yang bergerak menentang posisi. Yang membezakan ialah **disiplin stop loss** dan saiz posisi, bukan arah dagangan.

1.6 Penghantaran Fizikal vs Penyelesaian Tunai

Setiap kontrak futures mesti “selesai” dengan satu cara apabila tamat tempoh. Terdapat dua kaedah utama:

- **Penghantaran fizikal (physical delivery)** — penjual yang masih memegang short pada tamat tempoh menyerahkan barang sebenar, dan pembeli yang masih memegang long menerimanya, mengikut peraturan bursa. Contoh: FCPO, SBO, CL dan banyak futures komoditi lain yang mempunyai produk fizikal yang boleh dihantar [Workbook FMC hlm. 5].
- **Penyelesaian tunai (cash settlement)** — tiada barang bertukar tangan. Posisi diselesaikan dengan membayar perbezaan antara harga kontrak dan harga penyelesaian akhir. Kebanyakan futures indeks saham dan kadar faedah diselesaikan dengan cara ini [Workbook FMC hlm. 5].

Bagi FCPO, penyelesaian akhir ialah **penghantaran fizikal** melalui pusat tangki pelabuhan (Port Tank Installations, PTI) yang berdaftar dengan Bursa di Port Klang, Butterworth dan Pasir Gudang, mengikut pilihan penjual (Bursa Malaysia, FAQ Penghantaran Fizikal FCPO, disemak 20 Okt 2026). Butiran tempoh tender dan penghantaran diterangkan dalam Bab 02.

• NOTA

Pembetulan: CPO tidak dihantar ke “alamat berdaftar” trader

Workbook FMC menyebut bahawa jika kontrak tidak ditutup sehingga hari penyelesaian, minyak sawit mentah “akan dihantar ke alamat berdaftar” trader [Workbook FMC hlm. 12]. Mesej utamanya betul — FCPO boleh berakhir dengan penghantaran fizikal — tetapi penghantaran dibuat melalui PTI berdaftar di pelabuhan mengikut proses Bursa, bukan ke alamat trader. Kebanyakan broker meminta pelanggan runcit menutup atau roll posisi sebelum tempoh penghantaran.

1.7 Futures, Saham dan CFD: Apa Bezanya?

Trader baharu sering datang ke FCPO daripada saham atau daripada platform CFD. Ketiga-tiga produk ini membolehkan anda mendapat pendedahan kepada harga, tetapi struktur undang-undang dan risikonya sangat berbeza.

JADUAL 1.1 Perbandingan saham, futures FCPO dan CFD (ringkasan pendidikan umum)

ASPEK	SAHAM (PASARAN TUNAI)	FUTURES FCPO	CFD
Apa yang anda pegang	Sebahagian pemilikan syarikat	Kontrak standard untuk membeli/menjual 25 tan CPO pada bulan tertentu	Kontrak perbezaan harga dengan penyedia CFD; tiada pemilikan aset asas
Tempat dagangan	Bursa (order book berpusat)	Bursa Malaysia Derivatives (order book berpusat di CME Globex)	Lazimnya di luar bursa (OTC), harga disebut oleh penyedia
Pihak berlawanan	Dijelaskan melalui clearing house bursa	BMDC sebagai central counterparty	Penyedia CFD itu sendiri
Leverage	Tiada (kecuali pembiayaan margin berasingan)	Terbina dalam kontrak melalui margin	Terbina; nisbah ditetapkan penyedia
Tamat tempoh	Tiada	Ada — setiap bulan kontrak tamat	Lazimnya tiada; posisi dibawa dengan caj harian
Jual dahulu (short)	Terhad oleh peraturan short selling	Semudah long	Semudah long
Kos memegang posisi	Tiada caj memegang	Tiada caj faedah; perbezaan harga ketika roll antara bulan	Lazimnya caj pembiayaan overnight
Penghantaran fizikal	Tidak berkaitan	Ya, jika dipegang hingga tempoh penghantaran	Tidak
Kerugian melebihi modal	Tidak (bagi belian tunai)	Boleh berlaku	Bergantung kepada terma penyedia

Perbandingan ini bersifat umum. Terma CFD berbeza mengikut penyedia dan bidang kuasa — semak status lesen penyedia dengan Suruhanjaya Sekuriti Malaysia (SC) dan baca dokumen pendedahan risikonya.

Tiga perbezaan paling penting bagi trader FCPO:

1. **Pihak berlawanan.** Dalam futures, pihak berlawanan dagangan anda ialah clearing house bursa (BMDC) sebagai central counterparty. Dalam CFD, pihak berlawanan anda ialah penyedia CFD — risiko kredit dan konflik kepentingan perlu dinilai.
2. **Tamat tempoh.** Kontrak FCPO tamat setiap bulan. Trader yang mahu memegang posisi lebih lama perlu memahami rollover dan kontrak aktif (Bab 02 dan Bab 05).
3. **Leverage terbina.** Leverage futures datang daripada struktur margin, bukan pinjaman. Ini menjadikannya cekap modal — dan juga berbahaya jika saiz posisi tidak dikawal.

1.8 Leverage dan Mark-to-Market

Nilai nosional dan leverage

Workbook FMC memberi gambaran yang jelas: jika anda mahu memiliki satu kontrak FCPO tanpa sebarang kemudahan margin pada harga RM4,000 setan, anda perlukan modal $25 \times \text{RM}4,000 = \text{RM}100,000$ [Workbook FMC hlm. 10]. Nilai penuh ini dipanggil **nilai nosional** (notional value).

Hakikatnya, anda tidak perlu membayar RM100,000. Anda hanya perlu mendepositkan **margin** — wang jaminan prestasi — yang jauh lebih kecil. Kadar minimum yang ditetapkan oleh Bursa Malaysia Derivatives Clearing (BMDC) bagi FCPO ialah **RM8,000 setiap kontrak**, terpakai kepada posisi terbuka pada penutupan urus niaga 19 Oktober 2026 sehingga notis lanjut (BMDC, Pekeliling Penjelasan 19/2026 bertarikh 15 Okt 2026). Broker dibenarkan menetapkan kadar yang lebih tinggi daripada minimum ini.

CONTOH PENGIRAAN

LEVERAGE PADA RM4,000 SETAN DENGAN MARGIN RM8,000

Nilai nosional 1 lot : $25 \times \text{RM}4,000 = \text{RM}100,000$
 Margin minimum BMDC : $\text{RM}8,000$
 Leverage : $100,000 \div 8,000 = 12.5$ kali
 Pergerakan harga 1% : $1\% \times 4,000 = \text{RM}40$ setan = 40 tick
 Nilai pergerakan 1 lot : $40 \times \text{RM}25 = \text{RM}1,000$
Kesan kepada margin : $1,000 \div 8,000 = 12.5\%$ daripada margin
 Pergerakan harga hanya 1% sudah bersamaan 12.5% daripada wang margin anda.

• NOTA

Kadar margin dalam workbook ialah contoh sejarah

Workbook FMC menyenaraikan margin penuh RM7,000 setiap lot dan "intraday margin" 50% (RM3,500) bagi pelanggan yang layak [Workbook FMC hlm. 10]. Angka itu ialah contoh sejarah. BMDC tidak menerbitkan kadar "intraday margin" — ia polisi broker tertentu. Margin BMDC berubah dari semasa ke semasa (contohnya RM9,000 pada April 2026 sebelum RM8,000 sejak Ogos 2026), jadi semak pekeliling BMDC dan polisi broker anda. Margin call dan likuidasi paksa dibincangkan dalam Bab 03.

Mark-to-market: untung rugi diselesaikan setiap hari

Dalam saham, untung rugi anda hanya "di atas kertas" sehingga anda menjual. Dalam futures, untung rugi diselesaikan **setiap hari dagangan**. Pada penghujung setiap hari, clearing house menilai semula semua posisi terbuka berdasarkan **harga settlement** yang ditentukan bursa, dan memindahkan perbezaannya antara akaun yang untung dan akaun yang rugi. Proses ini dipanggil **mark-to-market**, dan aliran wang harian itu dipanggil **variation margin**.

Contoh hipotetikal: anda membuka long 1 lot pada RM4,100 dengan baki akaun RM12,000, memegangnya selama tiga hari, kemudian menutupnya pada RM4,150.

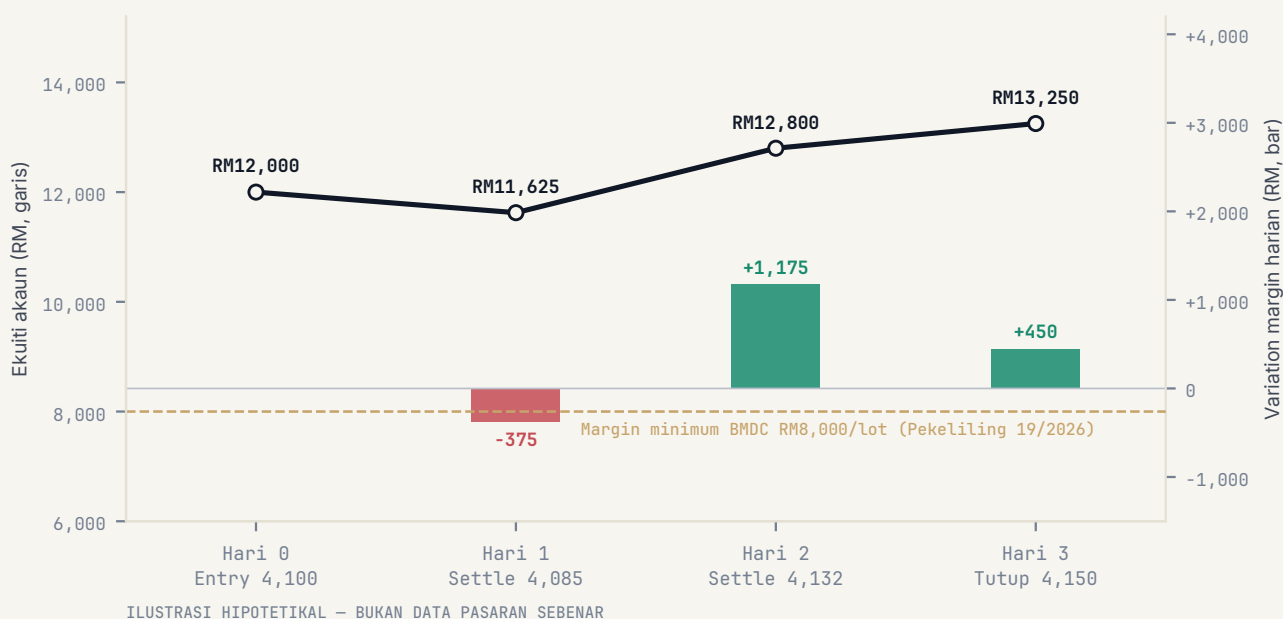
JADUAL 1.2 Lejar mark-to-market tiga hari — long 1 lot (hipotetikal)

HARI	HARGA RUJUKAN	PERUBAHAN (MATA)	VARIATION MARGIN	EKUITI AKAUN
Hari 0	Entry RM4,100	—	—	RM12,000
Hari 1	Settlement RM4,085	-15	$-15 \times 25 = -\text{RM}375$	RM11,625
Hari 2	Settlement RM4,132	+47	$+47 \times 25 = +\text{RM}1,175$	RM12,800
Hari 3	Ditutup RM4,150	+18	$+18 \times 25 = +\text{RM}450$	RM13,250

Jumlah perubahan = $-15 + 47 + 18 = +50$ mata, sama dengan $4,150 - 4,100$. Ekuiti sebelum kos dagangan.

Mark-to-Market: Untung Rugi Diselesaikan Setiap Hari

LONG 1 lot @ RM4,100; modal awal RM12,000; kos dagangan belum ditolak

RAJAH 1.4 Mark-to-market harian: variation margin dan ekuiti akaun bagi satu posisi long

CONTOH PENGIRAAN

RINGKASAN DAGANGAN MARK-TO-MARKET (1 LOT, OVERNIGHT)

Untung kasar keseluruhan : $(4,150 - 4,100) \times 25 = \text{RM}1,250$

Semakan lejar : $-375 + 1,175 + 450 = \text{RM}1,250$

Kos (posisi overnight) : RM40 (andaian)

Untung bersih : $1,250 - 40 = \text{RM}1,210$

Andaian kos ilustrasi: RM24 setiap lot bagi satu pusingan (round trip) intraday dan RM40 bagi posisi overnight — merujuk contoh kadar sejarah dalam workbook FMC; kadar sebenar bergantung kepada broker.

Dua pengajaran daripada lejar ini:

- **Jumlah akhir sama, tetapi laluan berbeza.** Untung akhir RM1,250 sama seperti jika anda hanya melihat harga masuk dan keluar. Tetapi pada Hari 1 akaun anda sudah merosot RM375. Jika modal anda kecil dan pergerakan Hari 1 jauh lebih besar, anda boleh menerima margin call **sebelum** harga berpatah balik.
- **Harga settlement bukan semestinya harga terakhir.** Bursa menentukan harga settlement mengikut peraturannya. Penyata harian broker anda menggunakan harga ini, jadi angka “untung belum direalisasikan” pada penyata boleh berbeza sedikit daripada harga terakhir yang anda lihat pada carta.

1.9 Bursa dan Clearing House

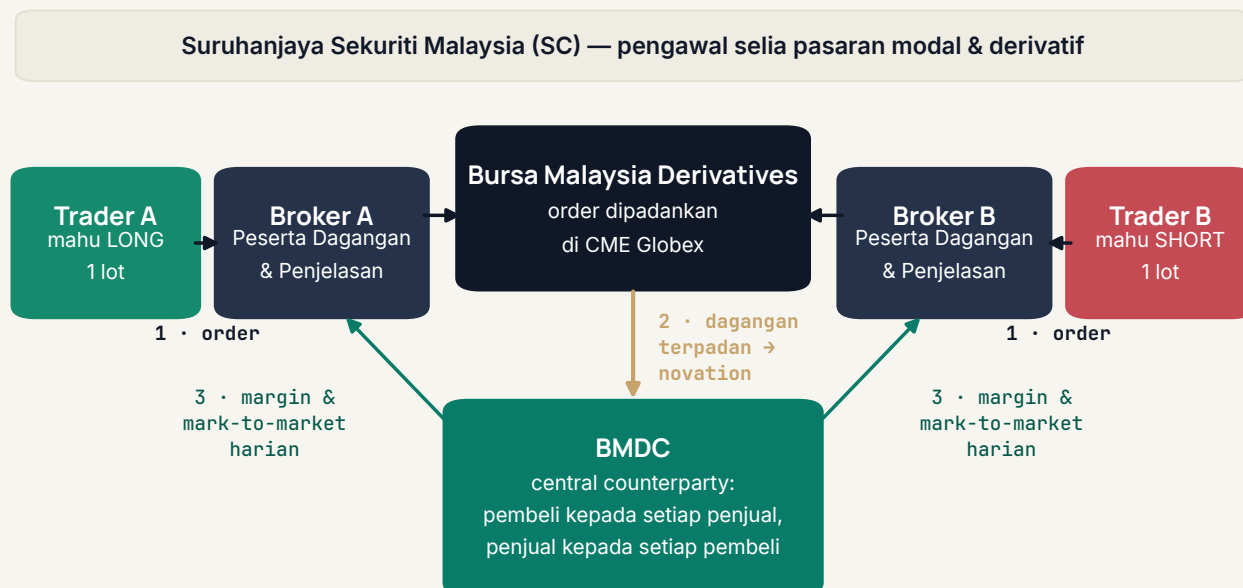
Apabila anda membeli 1 lot FCPO, siapa sebenarnya yang menjual kepada anda? Dan apa yang berlaku jika pihak itu gagal membayar kerugiannya? Jawapannya terletak pada dua institusi.

- **Bursa Malaysia Derivatives Berhad (BMD)** — bursa yang menyenaraikan FCPO dan menyediakan pasaran tempat pesanan beli dan jual dipadankan. Dagangan FCPO dijalankan pada platform elektronik **CME Globex** (Bursa Malaysia, laman produk FCPO, disemak 20 Okt 2026).
- **Bursa Malaysia Derivatives Clearing Berhad (BMDC)** — clearing house yang bertindak sebagai **central counterparty (CCP)**. Selepas dagangan dipadankan, BMDC “masuk ke tengah”: ia menjadi pembeli kepada setiap penjual dan penjual kepada setiap pembeli. Proses ini dipanggil **novation**.

Di atas kedua-duanya, **Suruhanjaya Sekuriti Malaysia (SC)** mengawal selia pasaran modal dan derivatif. Anda sebagai pelanggan pula berurusan dengan **broker** — syarikat yang menjadi peserta dagangan dan peserta penjelasan, yang menyalurkan pesanan anda ke bursa dan menguruskan margin anda dengan BMDC.

Aliran Dagangan: Bursa, Broker dan Clearing House

Order dipadankan oleh bursa; risiko kontrak dijamin melalui BMDC sebagai central counterparty

Selepas novation, Trader A dan Trader B tidak lagi menanggung risiko kegagalan satu sama lain.

Hubungan kontrak kini: Broker A ↔ BMDC ↔ Broker B. Pelanggan pula berurusan dengan broker masing-masing.

RAJAH 1.5 Aliran order dan clearing FCPO: trader, broker, Bursa Malaysia Derivatives dan BMDC

◆ DEFINISI

Central Counterparty (CCP)

Entiti yang menjadi pihak berlawanan kepada kedua-dua belah setiap dagangan yang dijelaskan. Dengan CCP, risiko kegagalan satu trader tidak dipindahkan terus kepada trader di sebelah sana. CCP mengurus risiko ini melalui margin, mark-to-market harian dan peraturan keahlian peserta penjelasan.

Kenapa ini penting kepada anda? Kerana ia menerangkan **kenapa margin dan mark-to-market wujud**. BMDC menjamin pelaksanaan kontrak, jadi ia memastikan setiap peserta mempunyai jaminan yang cukup untuk menampung pergerakan harga harian. Margin bukan “yuran” dan bukan pinjaman — ia ialah **jaminan prestasi** yang membolehkan sistem itu berfungsi. Namun, hubungan anda dengan broker tetap tertakluk kepada perjanjian akaun broker tersebut — memilih broker berlesen dan memahami termannya ialah tanggungjawab anda (Bab 03).

1.10 Risiko Utama Dagangan Derivatif

Futures ialah alat yang berkuasa, tetapi bukan untuk semua orang. Sebelum meneruskan ke bab-bab strategi, kenali risiko-risiko ini:

▲ AMARAN RISIKO

Senarai risiko yang perlu anda terima sebelum berdagang FCPO

- **Risiko leverage.** Pergerakan harga yang kecil memberi kesan besar kepada modal (1% harga $\approx$ 12.5% margin dalam contoh di atas).
- **Kerugian boleh melebihi deposit.** Jika harga bergerak mendadak — contohnya gap selepas cuti panjang atau berita besar — kerugian boleh melebihi baki akaun, dan anda masih bertanggungjawab membayar baki negatif itu.
- **Risiko gap dan slippage.** Stop loss bukan jaminan harga keluar. Jika harga melompat melepasi paras stop, pesanan anda mungkin dilaksanakan pada harga yang lebih buruk (Bab 03).
- **Had harga harian.** FCPO mempunyai had pergerakan harga harian bagi bulan bukan spot. Apabila had dicapai, dagangan boleh terhenti sementara dan anda mungkin tidak dapat keluar pada harga yang dikehendaki (Bab 02).
- **Risiko kecairan.** Bulan kontrak yang jauh mempunyai dagangan yang jarang dan bid-ask spread yang lebar.
- **Risiko penghantaran.** Memegang posisi ke dalam bulan spot dan tempoh tender mendedahkan anda kepada proses penghantaran fizikal dan peraturan broker.
- **Risiko peristiwa.** Data MPOB pada 10hb setiap bulan, data eksport surveyor, perubahan cukai eksport dan berita dasar boleh menggerakkan harga dengan pantas (Bab 04).
- **Risiko operasi dan psikologi.** Gangguan platform, kesilapan memasukkan pesanan, dan emosi yang dikuatkan oleh leverage — takut, tamak, dendam (Bab 07).

Setiap strategi dalam buku ini disertakan dengan stop loss, saiz risiko, kos dan keadaan bila **tidak** perlu berdagang. Margin ialah kemudahan yang, jika digunakan dengan baik, membolehkan anda berdagang dengan modal yang lebih kecil — tetapi silap langkah boleh membawa padah [Workbook FMC hlm. 10].

1.11 Status Syariah Kontrak FCPO

Ramai pembaca buku ini mengambil kira kepatuhan Syariah dalam keputusan kewangan mereka. Bahagian ini merumuskan apa yang telah diputuskan secara rasmi, dengan sumbernya, dan apa yang **tidak** boleh diandaikan. Buku ini bukan fatwa dan penulis bukan penasihat Syariah.

Keputusan Majlis Penasihat Syariah SC

Majlis Penasihat Syariah (Shariah Advisory Council, SAC) Suruhanjaya Sekuriti Malaysia, dalam **mesyuarat ke-11 pada 26 November 1997**, memutuskan bahawa kontrak niaga hadapan minyak sawit mentah adalah **dibenarkan** kerana ia selaras dengan prinsip-prinsip Syariah. SAC juga menyatakan bahawa kontrak tersebut selaras dengan Syariah selagi ia bebas daripada unsur riba dan perjudian. Ketika membincangkan kontrak CPO futures dalam mesyuarat ke-10 (16–17 Oktober 1997) dan ke-11, SAC turut membenarkan konsep bai' bima yanqati' bihi si'r (sumber: Resolutions of the Securities Commission Shariah Advisory Council, Edisi Kedua, 2006, hlm. 36 dan 75).

Keputusan ini dinyatakan semula dalam kompilasi keputusan SAC yang diterbitkan kemudian (contohnya edisi bertarikh 31 Disember 2018 dan 31 Disember 2020). Bursa Malaysia sendiri menyatakan dalam laman produknya bahawa kontrak FCPO patuh Syariah (disemak 20 Okt 2026).

• NOTA

Pembetulan tarikh dalam workbook

Workbook FMC menyatakan keputusan SAC dibuat "pada 31 Disember 2019" [Workbook FMC hlm. 12]. Tarikh keputusan asal ialah **26 November 1997**. Tarikh "31 Disember" yang sering dipetik merujuk kepada tarikh akhir (cut-off) kompilasi tahunan keputusan SAC yang diterbitkan oleh SC, bukan tarikh keputusan dibuat.

Workbook FMC juga membezakan FCPO daripada produk forex dan CFD: menurut workbook, FCPO mempunyai aset sandaran sebenar — minyak sawit mentah — dengan nilai yang dipersetujui oleh penjual dan pembeli, dan kontrak boleh berakhir dengan penghantaran fizikal [Workbook FMC hlm. 12]. Penilaian Syariah bagi forex dan CFD ialah persoalan berasingan yang di luar skop buku ini.

Keputusan produk berbeza daripada pendapat panel Syariah broker

Workbook FMC turut melaporkan bahawa panel Syariah sebuah broker (dinamakan CGS-CIMB dalam workbook) **berpendapat** bahawa beberapa kontrak futures luar negara yang mempunyai ciri seperti penghantaran fizikal dan bukan dalam kategori ribawi boleh diklasifikasikan sebagai Foreign Shariah-Compliant futures contract, termasuk WTI Light Sweet Crude Oil, Natural Gas, Soybean Oil, Soybean, Soybean Meal, Wheat, Corn, Oats, Platinum dan Palladium [Workbook FMC hlm. 12]. Ini ialah pandangan panel institusi berkenaan, bukan keputusan SC. Pembaca yang ingin bergantung pada pandangan ini hendaklah merujuk pernyataan rasmi terkini institusi berkenaan dan penasihat Syariah yang bertaualiah.

Bezakan dua perkara ini dengan jelas:

JADUAL 1.3 Keputusan SAC berbanding pendapat panel Syariah broker

ASPEK	KEPUTUSAN SAC (FCPO)	PENDAPAT PANEL SYARIAH BROKER (FUTURES LUAR NEGARA)
Siapa membuat	Majlis Penasihat Syariah, Suruhanjaya Sekuriti Malaysia	Panel Syariah dalam sebuah broker
Skop	Kontrak CPO futures yang disenaraikan di bursa Malaysia	Senarai kontrak luar negara yang ditawarkan oleh broker itu
Status	Keputusan rasmi SAC yang diterbitkan dalam Resolutions of the SC SAC	Pendapat institusi berkenaan; bukan keputusan SAC
Apa yang perlu anda lakukan	Rujuk teks keputusan dan syaratnya	Dapatkan dokumen pendapat terkini daripada broker dan semak tarikhnya

Pendapat panel broker dilaporkan seperti yang dicatat dalam workbook FMC.

Kontras: keputusan SAC 1998 tentang futures indeks KLCI

Sebagai perbandingan sahaja, SAC dalam **mesyuarat ke-13 pada 19 Mac 1998** memutuskan bahawa mekanisme kontrak niaga hadapan indeks saham tidak bercanggah dengan Syariah dengan syarat saham komponen indeks itu patuh Syariah. Namun, dalam teks yang sama SAC memutuskan bahawa kontrak niaga hadapan **indeks KLCI** pada masa itu **tidak dibenarkan** kerana kebanyakan saham komponennya bukan sekuriti yang diluluskan SAC, dan futures KLIBOR tidak dibenarkan kerana berasaskan faedah (sumber: Resolutions of the SC SAC, Edisi Kedua, hlm. 79). Keputusan ini dipetik untuk menunjukkan bahawa status Syariah dinilai **produk demi produk**; ia berdasarkan komposisi indeks pada tahun 1998 dan tidak boleh dibaca sebagai kenyataan semasa tentang mana-mana produk hari ini.

● TRADING INSIGHT

Status produk tidak automatik meliputi semua cara berdagang

Keputusan SAC menilai **kontrak FCPO** itu sendiri. Ia tidak secara automatik menilai setiap struktur di sekeliling dagangan anda. Jangan andaikan bahawa semua perkara berikut patuh Syariah hanya kerana produknya FCPO:

- Struktur akaun dan pembiayaan broker — contohnya faedah atas baki tunai, caj lewat bayar berasaskan faedah atau kemudahan kredit.
- Kemudahan tertentu seperti "intraday margin", susunan spread atau dagangan antara pasaran yang ditawarkan broker.
- Produk berkaitan yang lain (opsyen, futures luar negara, CFD) — setiap satu perlu dinilai secara berasingan.

Terdapat juga perbincangan akademik yang mencatatkan bahawa pendirian SAC berbeza daripada pendirian beberapa badan fiqh antarabangsa tentang futures komoditi. Jika kepatuhan Syariah penting bagi anda, **rujuk penasihat Syariah yang bertaualiah**, baca teks keputusan SAC yang asal, dan tanya broker anda secara bertulis tentang struktur akaun yang ditawarkan.

● RUMUSAN UTAMA

- Kontrak futures ialah perjanjian **standard** di bursa untuk membeli atau menjual kuantiti tertentu pada harga hari ini bagi bulan hadapan; hanya harga yang dirundingkan.

- Futures wujud untuk memindahkan risiko harga. **Hedger** mengurangkan risiko, **spekulator** menanggungnya, **arbitrageur** menyelaraskan harga.
- Short hedge pengeluar menstabilkan harga jualan efektif ($\approx$ harga futures + basis akhir), tetapi meninggalkan **basis risk**, keperluan aliran tunai margin dan kos.
- FCPO ialah pasaran dua hala: 1 tick = RM1 setan = **RM25 setiap lot**; untung rugi linear dan simetri, kos ditolak berasingan.
- Margin minimum BMDC RM8,000 setiap lot (Pekeliling 19/2026) memberi leverage kira-kira 12.5 kali pada RM4,000 setan; untung rugi diselesaikan **setiap hari** melalui mark-to-market.
- BMD memadankan dagangan; **BMDC** menjadi central counterparty melalui novation; SC mengawal selia.
- SAC memutuskan kontrak CPO futures dibenarkan pada **26 November 1997**; pendapat panel Syariah broker bukan keputusan SAC, dan status produk tidak automatik meliputi semua struktur akaun.

► LATIHAN BAB

1. Anda short 2 lot FCPO pada RM4,230 dan menutupnya pada hari yang sama pada RM4,195. Kira untung kasar, kos (andaian intraday buku ini) dan untung bersih.
2. Anda long 1 lot pada RM4,050. Harga settlement Hari 1 ialah RM4,032, Hari 2 RM4,061, dan anda menutup posisi pada Hari 3 pada RM4,044. Kira variation margin setiap hari, jumlah keseluruhan, dan hasil bersih selepas kos overnight.
3. Sebuah pengeluar membuka short hedge 10 lot pada RM4,300 untuk 250 tan CPO. Ketika menjual CPO fizikal pada RM4,050, dia menutup futures pada RM4,090. Kira untung atau rugi futures, basis akhir dan harga jualan efektif setan (abaikan kos).
4. Kenal pasti sama ada setiap pihak ialah hedger, spekulator atau arbitrageur: (a) penapis yang membeli futures untuk mengunci kos bahan mentah tiga bulan lagi; (b) trader runcit yang short selepas harga menembusi support; (c) pedagang yang membeli CPO fizikal dan menjual futures kerana harga futures terlalu tinggi berbanding kos simpanan.
5. Benar atau Palsu: "Oleh kerana kontrak FCPO telah diputuskan patuh Syariah oleh SAC, semua akaun dan kemudahan broker untuk berdagang FCPO juga automatik patuh Syariah." Terangkan.
6. Benar atau Palsu: "Dalam futures, kerugian saya tidak boleh melebihi wang yang saya depositkan." Terangkan dengan satu contoh.
7. Harga FCPO ialah RM4,400 setan dan margin minimum ialah RM8,000 setiap lot. Kira nilai nosional satu lot, leverage, dan nilai pergerakan harga 2% bagi satu lot sebagai peratus margin.

Mengenali Kontrak FCPO

KATEGORI A • METODOLOGI ASAL FMC

KATEGORI B • PENERANGAN DIPERLUAS

KATEGORI C • BAHAN BAHARU EZYFCPO

Setiap angka pada skrin dagangan FCPO mempunyai maksud yang tepat — 25 tan, RM1, RM25, 12:00 tengah hari pada 15hb, 23:00 malam. Bab ini membedah kontrak FCPO baris demi baris menggunakan spesifikasi rasmi Bursa Malaysia, menunjukkan cara memilih kontrak yang betul, membaca simbol platform, dan mengira untung rugi dengan tepat sebelum anda menekan butang pertama.

OBJEKTIF PEMBELAJARAN

- 1 Membaca spesifikasi kontrak FCPO yang disahkan dan memahami implikasi setiap baris kepada trader runcit.
- 2 Mengenal pasti sesi dagangan FCPO dalam waktu Malaysia, termasuk peraturan sesi T+1.
- 3 Menyahkod kod bulan kontrak, menyenaraikan bulan yang didagangkan dan mengenal pasti kontrak benchmark bulan ketiga.
- 4 Menerangkan hari akhir dagangan, tempoh tender, penghantaran fizikal, had harga harian dan had posisi.
- 5 Mengira untung rugi bagi 5 hingga 100 tick, long dan short, dengan kos ditolak secara berasingan.
- 6 Mengenal pasti dan membetulkan kesilapan pengiraan SBO dan CL dalam workbook.

SUMBER WORKBOOK: Workbook FMC hlm. 6–9; Bursa Malaysia (laman produk FCPO, buku kecil FCPO Feb 2024, FAQ Penghantaran Fizikal, halaman Trading Session), disemak 20 Okt 2026; data TradingView dalam data/ohlcv (diambil 20 Okt 2026).

§ SUMBER & KATEGORI

Status kandungan bab ini

Nilai tick, contoh pengiraan 3,800 → 3,820, kod bulan, peraturan kontrak aktif bulan ketiga, simbol 1! dan waktu volatil berasal daripada Eworkbook FMC #9 (**Kategori A**). Spesifikasi kontrak, waktu dagangan, had harga dan had posisi telah **disemak semula dengan sumber rasmi Bursa Malaysia pada 20 Oktober 2026**, dan beberapa kesilapan workbook diperbetulkan (lihat Nota Pembetulan). Rajah [Rajah 2.4](#) menggunakan **data pasaran sebenar** daripada TradingView (Kategori C). Contoh dagangan lain ialah **hipotetikal**.

2.1 Aset Asas: Minyak Sawit Mentah

FCPO ialah singkatan Crude Palm Oil Futures — kontrak niaga hadapan minyak sawit mentah yang disenaraikan di **Bursa Malaysia Derivatives** dan didagangkan sejak Oktober 1980. Aset asasnya ialah minyak sawit mentah (CPO), iaitu minyak yang diperah daripada buah tandan segar di kilang sawit sebelum ditapis menjadi minyak masak, marjerin, bahan oleokimia atau biodiesel.

Dua perkara tentang aset asas ini penting kepada trader:

- **Gred ditetapkan.** CPO yang boleh diserahkan melalui bursa mesti memenuhi had kualiti tertentu — antaranya kandungan asid lemak bebas (FFA), kelembapan dan kekotoran (M&I), serta indeks DOBI. Ini memastikan setiap kontrak mewakili barang yang setara.
- **Kelestarian diwajibkan.** Sejak **1 April 2021**, semua minyak yang diserahkan melalui kontrak FCPO mesti diperakui **MSPO** (Malaysian Sustainable Palm Oil) (Bursa Malaysia, laman produk FCPO, disemak 20 Okt 2026).

Trader runcit jarang berurusan dengan minyak fizikal. Namun, kerana kontrak boleh berakhir dengan penghantaran sebenar, harga FCPO kekal “tertambat” kepada pasaran fizikal — dan itulah yang menjadikan data stok, pengeluaran dan eksport (Bab 04) begitu berpengaruh.

2.2 Spesifikasi Kontrak FCPO

Jadual di bawah menyenaraikan spesifikasi utama FCPO. Setiap baris telah disemak dengan dokumen rasmi Bursa Malaysia pada **20 Oktober 2026**. Spesifikasi boleh dipinda oleh bursa; semak semula laman rasmi sebelum bergantung kepada mana-mana angka.

JADUAL 2.1 Spesifikasi kontrak FCPO (disahkan dengan sumber rasmi)

PERKARA	SPESIFIKASI
Kod kontrak	FCPO
Aset asas	Minyak sawit mentah; semua penghantaran mesti diperakui MSPO sejak 1 April 2021
Saiz kontrak	25 tan metrik; unit serahan 25 tan, tidak lebih $\pm 2\%$
Unit sebut harga	Ringgit Malaysia (RM) setan metrik
Turun naik minimum	RM1 setan = RM25 setiap kontrak
Bulan kontrak	Bulan spot dan 11 bulan berikutnya, kemudian bulan ganjil (Jan, Mac, Mei, Jul, Sep, Nov) hingga 36 bulan ke hadapan
Hari akhir dagangan	Kontrak tamat pada 12:00 tengah hari, 15hb bulan spot ; jika 15hb bukan hari pasaran, hari bisnes sebelumnya
Tempoh tender	Hari bisnes pertama hingga 20hb bulan spot (hari bisnes sebelumnya jika 20hb bukan hari bisnes); penjual memilih hari penghantaran
Penyelesaian	Penghantaran fizikal
Lokasi penghantaran	Pusat tangki pelabuhan (PTI) berdaftar di Port Klang, Butterworth dan Pasir Gudang, mengikut pilihan penjual
Gred kontrak	FFA hingga 4% (dalam tangki) / 5% (keluar tangki); M&I hingga 0.25%; DOBI minimum 2.5 (dalam tangki) / 2.31 (keluar tangki)
Had harga harian	10% di atas/bawah harga settlement hari bisnes sebelumnya, melebar ke 15% selepas tempoh bertenang; tiada had bagi bulan spot
Had posisi spekulatif	Bersih long atau short: 1,500 kontrak (bulan spot); 20,000 (mana-mana satu bulan lain); 30,000 (semua bulan) — gabungan FCPO dan OCPO
Platform dagangan	CME Globex
Waktu dagangan	Lihat Seksyen 2.3

Sumber semua baris: Bursa Malaysia — laman produk Crude Palm Oil Futures, FCPO Booklet (Feb 2024; tidak digunakan untuk waktu sesi T+1) dan FCPO Physical Delivery FAQ; disemak 20 Oktober 2026. Nilai RM25 ialah aritmetik: $RM1 \times 25$ tan.

FCPO Crude Palm Oil Futures · Bursa Malaysia Derivatives

Platform: CME Globex · Penyelesaian: penghantaran fizikal · Patuh Syariah (keputusan SAC 1997)

25 tan

saiz kontrak (1 lot)
unit serahan 25 t ± 2%

RM1 = RM25

tick minimum RM1/tan
× 25 tan = RM25/lot

RM setan

unit sebut harga:
Ringgit setan metrik

Spot + 11

bulan berturutan, kemudian
bulan ganjil hingga 36

12:00, 15hb

hari akhir dagangan
bulan spot

1hb → 20hb

tempoh tender &
penghantaran (bulan spot)

±10% → ±15%

had harga harian; tiada
had bagi bulan spot

3 pelabuhan

PTI berdaftar: Port Klang,
Butterworth, Pasir Gudang

Had posisi spekulatif (bersih, gabungan FCPO + OCPO): 1,500 kontrak bulan spot · 20,000 satu bulan lain · 30,000 semua bulan

Minyak yang diserahkan mesti diperakui MSPO (berkuat kuasa 1 April 2021) · Tender fee RM20 setiap kontrak

Sumber: Bursa Malaysia (laman produk, buku kecil FCPO, FAQ penghantaran, Trading Session) — disemak 20 Okt 2026
Spesifikasi boleh berubah. Semak laman rasmi Bursa Malaysia sebelum berdagang.

RAJAH 2.1 Kad rujukan pantas spesifikasi kontrak FCPO (disemak 20 Okt 2026)

Apa maksud spesifikasi ini kepada anda

- **1 tick = RM25 setiap lot.** Ini nombor paling penting dalam buku ini. Semua pengiraan risiko, saiz posisi dan sasaran bermula di sini [Workbook FMC hlm. 7].
- **Nilai nosional besar.** Pada RM4,200 setan, satu lot mewakili 25 × RM4,200 = RM105,000 minyak sawit. Pergerakan 1 tick hanya 0.024% daripada harga, tetapi RM25 itu dikira terhadap margin anda, bukan nilai nosional (Bab 01).
- **Kontrak bulan spot berbeza.** Bulan spot tidak tertakluk kepada had harga harian, mempunyai had posisi lebih ketat, dan membawa risiko penghantaran. Bagi trader runcit, ini isyarat jelas: **dagangkan bulan yang aktif, bukan bulan spot.**

2.3 Waktu Dagangan FCPO

FCPO didagangkan dalam tiga sesi setiap hari bisnes, didahului oleh fasa **pra-pembukaan** (pre-opening) — tempoh pesanan boleh dimasukkan tetapi belum dipadankan.

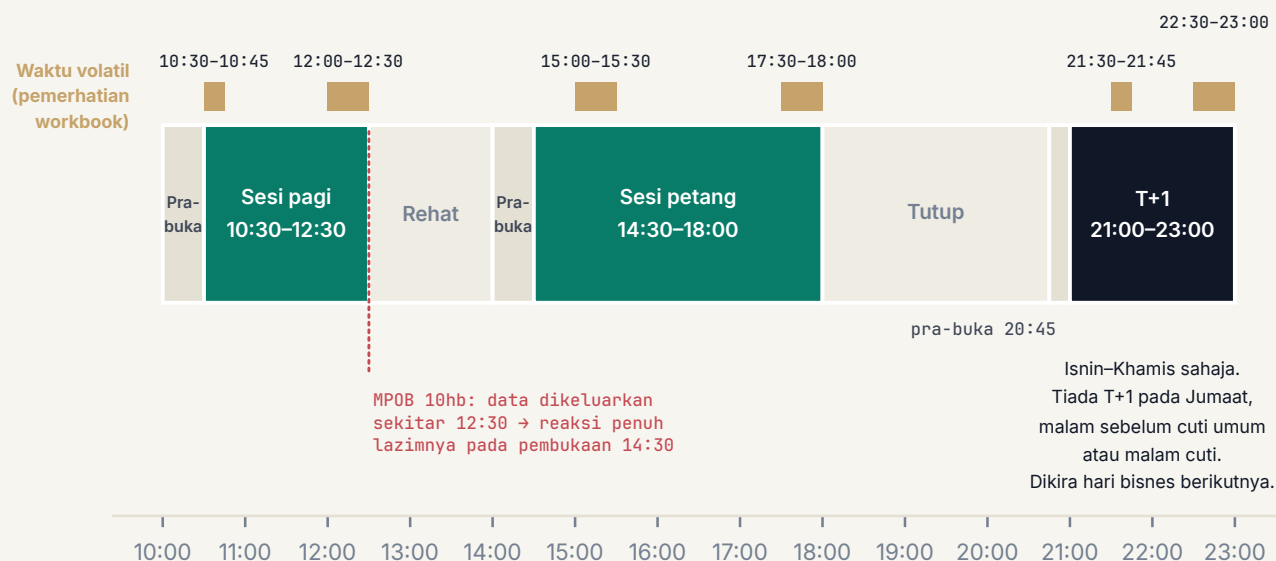
JADUAL 2.2 Fasa dagangan FCPO (waktu Malaysia)

FASA	WAKTU	CATATAN
Pra-pembukaan pagi	10:00	Fasa no-cancel bermula 10:29:30
Sesi pagi	10:30–12:30	Rehat tengah hari bermula 12:30
Pra-pembukaan petang	14:00	Fasa no-cancel bermula 14:29:30
Sesi petang	14:30–18:00	Penutupan pasaran 18:00
Pra-pembukaan T+1	20:45	Fasa no-cancel bermula 20:59:30
Sesi T+1 (malam)	21:00–23:00	Isnin hingga Khamis sahaja

Sumber: Bursa Malaysia, halaman Trading Session dan laman produk FCPO, disemak 20 Okt 2026.

Waktu Dagangan FCPO (Waktu Malaysia)

Fasa dagangan rasmi Bursa Malaysia, disemak 20 Okt 2026; sesi T+1 tamat 23:00 sejak 12 Jan 2026

RAJAH 2.2 Garis masa sesi dagangan FCPO dan waktu volatil pemerhatian workbook

Peraturan sesi T+1 yang perlu difahami

Sesi malam dipanggil **T+1** kerana dagangan di dalamnya dikira sebagai dagangan **hari bisnes berikutnya**. Halaman Trading Session Bursa (disemak 20 Okt 2026) menyatakan:

1. Dagangan dalam sesi T+1 dianggap dagangan hari bisnes berikutnya dan diselesaikan pada hari tersebut.
2. Sesi T+1 berlangsung **Isnin hingga Khamis sahaja** — tiada sesi T+1 pada malam Jumaat.
3. Tiada sesi T+1 pada malam sebelum cuti umum atau pada malam cuti itu sendiri (kecuali cuti tidak dirancang yang diumumkan selepas sesi bermula).

Workbook FMC sudah menekankan implikasi peraturan pertama: walaupun sesi malam berlaku pada tarikh kalendar yang sama, ia dikira sebagai sesi hari dagangan berikutnya. Jadi, jika broker anda memberi kemudahan margin intraday, posisi yang dibuka pada waktu pagi hanya layak sebagai intraday jika ditutup sebelum tamat sesi petang [Workbook FMC hlm. 10]. Workbook juga mencatatkan bahawa FCPO tidak mempunyai sesi malam pada hari Jumaat [Workbook FMC hlm. 6].

• NOTA

Waktu sesi berubah — sentiasa semak semula

Sesi T+1 FCPO dilancarkan pada **6 Disember 2021** dengan waktu 21:00–23:30. Mulai **12 Januari 2026**, sesi T+1 bagi kontrak pertanian (termasuk FCPO) dipendekkan 30 minit kepada **21:00–23:00** (notis broker yang memetik Pekeliling Bursa; waktu baharu disahkan pada laman rasmi Bursa, disemak 20 Okt 2026). Pra-pembukaan T+1 FCPO ialah **20:45**, bukan 20:30 seperti dalam workbook. Waktu dagangan boleh berubah lagi — semak halaman Trading Session Bursa Malaysia dan notis broker anda sebelum merancang dagangan malam.

Rujuk pasaran berkaitan sebelum sesi dibuka

Workbook FMC mengesyorkan rutin ringkas berdasarkan hubungan FCPO dengan Soybean Oil (SBO) dan Crude Oil (CL) yang didagangkan di Amerika Syarikat [Workbook FMC hlm. 6]:

- Sebelum **sesi pagi**, semak pergerakan SBO dan CL pada malam sebelumnya.
- Sebelum **sesi petang**, semak pergerakan semasa rehat tengah hari (12:30–14:30).
- Sebelum **sesi T+1**, semak pergerakan antara 18:00 dan 21:00.

Workbook juga mencatat bahawa produk futures AS secara umumnya kurang rancak semasa waktu Asia, lebih rancak semasa waktu Eropah dan paling rancak semasa waktu Amerika, dan waktu sesi AS dalam

waktu Malaysia beralih satu jam semasa Daylight Saving Time [Workbook FMC hlm. 6]. Semak jadual waktu rasmi CME Group untuk waktu semasa.

2.4 Bulan Kontrak dan Kod Bulan

Setiap bulan penghantaran ialah kontrak yang berasingan, dan setiap bulan mempunyai **kod satu huruf** yang standard di seluruh industri futures [Workbook FMC hlm. 8].

JADUAL 2.3 Kod bulan kontrak futures

BULAN	KOD	CONTOH FCPO	BULAN	KOD	CONTOH FCPO
Januari	F	FCPOF2027	Julai	N	FCPON2027
Februari	G	FCPOG2027	Ogos	Q	FCPOQ2027
Mac	H	FCPOH2027	September	U	FCPOU2027
April	J	FCPOJ2027	Oktober	V	FCPOV2027
Mei	K	FCPOK2027	November	X	FCPOX2026
Jun	M	FCPOM2027	Disember	Z	FCPOZ2026

Format contoh mengikut TradingView (kod produk + kod bulan + tahun empat digit). Platform lain mungkin menggunakan tahun satu atau dua digit, contohnya **FCP0Z8** dalam dokumentasi CME Globex Bursa.

Workbook memberi contoh: kontrak FCPO yang tamat pada 15 Jun 2023 berkod **FCPOM2023** [Workbook FMC hlm. 8] — M untuk Jun, diikuti tahun.

Bulan mana yang disenaraikan?

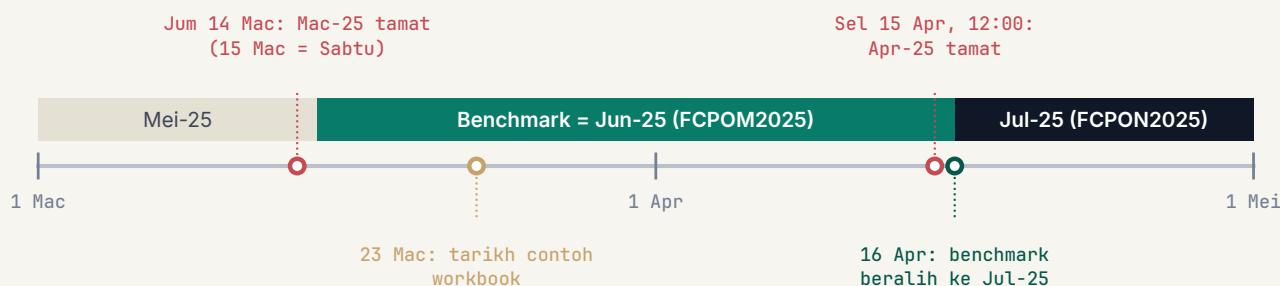
Sejak penambahbaikan kontrak FCPO pada 26 Februari 2018, bulan yang disenaraikan ialah **bulan spot dan 11 bulan berikutnya, kemudian bulan ganjil sahaja hingga 36 bulan ke hadapan** (Bursa Malaysia, laman produk FCPO, disemak 20 Okt 2026). Peraturan lama — “bulan semasa + 5 bulan, kemudian bulan berselang hingga 24 bulan” — tidak lagi terpakai.

Contohnya, pada **20 Oktober 2026**, kontrak Oktober 2026 sudah tamat pada 15 Oktober. Bulan spot ialah November 2026, dan senarai kontrak ialah 12 bulan berturut-turut dari Nov-26 hingga Okt-27, diikuti bulan ganjil dari Nov-27 hingga Sep-29 — sejumlah 24 kontrak (Rajah [Rajah 2.3](#)).

Senarai bulan kontrak FCPO pada 20 Okt 2026 (selepas kontrak Okt-26 tamat 15 Okt)

Contoh workbook diperbetulkan: roll benchmark berlaku 16 April 2025, bukan 16 Mac

RAJAH 2.3 Tangga bulan kontrak FCPO pada 20 Okt 2026 dan garis masa roll benchmark (contoh workbook diperbetulkan)

◆ DEFINISI

Bulan spot (spot month)

Bulan kontrak yang sedang berada dalam bulan penghantarannya — iaitu kontrak **terdekat** yang belum tamat. Bulan spot **bukan** kontrak paling aktif. Workbook FMC menggunakan istilah “spot month” untuk kontrak paling aktif [Workbook FMC hlm. 8]; dalam buku ini, kami mengikut istilah rasmi Bursa: bulan spot ialah bulan semasa, manakala kontrak paling aktif dipanggil **kontrak benchmark** atau **kontrak aktif**.

2.5 Hari Akhir Dagangan, Tempoh Tender dan Penghantaran Fizikal

Kitaran hayat setiap kontrak FCPO berakhir dalam bulan spotnya:

1. **Sebelum bulan spot** — kontrak didagangkan seperti biasa, tertakluk kepada had harga harian.
2. **Hari bisnes pertama hingga 20hb bulan spot** — tempoh tender. Penjual yang masih memegang short boleh memulakan proses penghantaran pada hari pilihannya.
3. **12:00 tengah hari, 15hb** — dagangan kontrak itu tamat. Jika 15hb bukan hari pasaran, kontrak tamat pada hari bisnes sebelumnya. Contohnya, 15 November 2026 jatuh pada hari Ahad, jadi kontrak Nov-26 dijangka tamat pada hari bisnes sebelumnya — semak kalendar dagangan Bursa.
4. **Selepas tamat** — posisi yang masih terbuka diselesaikan melalui penghantaran fizikal di PTI berdaftar.

Kos penghantaran juga ditetapkan: yuran tender RM20 setiap kontrak (dikenakan kepada pembeli dan penjual) dan caj simpanan sehingga RM35 setan hingga akhir bulan penghantaran (Bursa Malaysia, FAQ Penghantaran Fizikal FCPO, disemak 20 Okt 2026).

▲ AMARAN RISIKO

Jangan bawa posisi spekulatif ke dalam bulan spot

Bagi trader runcit, bulan spot membawa tiga risiko tambahan: **tiada had harga harian, kecairan yang semakin nipis** apabila peserta beralih ke bulan lain, dan **proses penghantaran fizikal**. Kebanyakan broker menetapkan tarikh akhir untuk pelanggan menutup atau roll posisi sebelum tempoh tender. Ketahui tarikh itu sebelum anda membuka posisi dalam mana-mana bulan kontrak.

2.6 Had Harga Harian dan Had Posisi

Had harga harian

Bagi semua bulan **kecuali bulan spot**, harga FCPO tidak boleh didagangkan melebihi **10%** di atas atau di bawah harga settlement hari bisnes sebelumnya. Apabila had 10% dicetuskan (sekurang-kurangnya tiga bulan bukan spot didagangkan pada had), pasaran memasuki **tempoh bertenang 10 minit**, diikuti 5 minit, kemudian had dilebarkan kepada **15%** (Bursa Malaysia, laman produk FCPO, disemak 20 Okt 2026). Terdapat peraturan khusus jika had dicetuskan kurang 30 minit sebelum sesi tamat; rujuk laman produk untuk butirannya.

CONTOH PENGIRAAN

JULAT HAD HARGA — CONTOH HIPOTETIKAL

Settlement hari sebelumnya	: RM4,200
Had 10%	: $4,200 \times 10\% = \text{RM}420$
Julat dagangan (10%)	: RM3,780 hingga RM4,620
Had 15% (selepas dilebarkan)	: $4,200 \times 15\% = \text{RM}630$
Julat dagangan (15%)	: RM3,570 hingga RM4,830

Had ini tidak terpakai kepada kontrak bulan spot.

Had harga melindungi pasaran daripada pergerakan panik, tetapi ia juga satu risiko: apabila harga “terkunci” pada had, mungkin tiada pihak yang sanggup berdagang pada harga itu, dan anda tidak dapat keluar walaupun stop loss anda sudah dilepasi.

Had posisi spekulatif

Bursa menetapkan had posisi bersih (long atau short) bagi peserta spekulatif: **1,500 kontrak** dalam bulan spot, **20,000** dalam mana-mana satu bulan lain, dan **30,000** bagi semua bulan digabungkan. Had ini meliputi gabungan FCPO dan opsiyen FCPO (OCPO); had bulan spot tidak terpakai kepada opsiyen (Bursa Malaysia, laman produk FCPO, disemak 20 Okt 2026). Had ini jauh melebihi saiz posisi trader runcit biasa, tetapi ia menunjukkan bahawa bursa sengaja mengawal penumpuan posisi dalam bulan spot.

2.7 Kontrak Aktif: Benchmark Bulan Ketiga dan Roll Pertengahan Bulan

Walaupun 24 kontrak disenaraikan, kebanyakan dagangan tertumpu pada satu kontrak. Workbook FMC menerangkan peraturannya: **kontrak yang akan tamat dalam masa tiga bulan menjadi paling aktif, sehingga ia bertukar pada 16hb bulan berikutnya** [Workbook FMC hlm. 8]. Inilah yang dipanggil kontrak **benchmark bulan ketiga**. Bursa sendiri menggunakan harga “FCPO 3rd Contract Month” sebagai rujukan dalam buku kecil FCPO.

Kenapa peralihan berlaku pada 16hb? Kerana kontrak bulan spot tamat pada 12:00 tengah hari, 15hb. Mulai 16hb, bulan kedua lama menjadi bulan spot baharu, bulan ketiga lama menjadi bulan kedua, dan bulan keempat lama menjadi **bulan ketiga baharu** — kontrak benchmark baharu.

◇ ANALISIS SENARIO

Contoh workbook, diperbetulkan

Contoh asal workbook: "Sekarang ialah 23 Mac 2025, jadi kontrak paling aktif ialah FCPOM2025 [Jun 2025]. Kontrak ini akan kekal aktif sehingga 16 Mac 2025, kemudian roll ke FCPON2025 [Julai 2025]" [Workbook FMC hlm. 8].

Masalahnya: pada 23 Mac, tarikh 16 Mac sudah berlalu. Kontrak FCPOM2025 tidak boleh "kekal aktif sehingga" tarikh yang sudah lepas.

Logik yang betul:

- 15 Mac 2025 jatuh pada hari Sabtu, jadi kontrak Mac-25 tamat pada hari Jumaat, 14 Mac 2025.
- Mulai sesi seterusnya: bulan spot = Apr-25, bulan kedua = Mei-25, bulan ketiga = **Jun-25 (FCPOM2025)**. Pada 23 Mac, FCPOM2025 memang kontrak benchmark — bahagian ini betul.
- Kontrak Apr-25 tamat pada 12:00 tengah hari, Selasa **15 April 2025**.
- Mulai **16 April 2025**, bulan ketiga baharu ialah **Jul-25 (FCPON2025)**.

Kesimpulan: tarikh roll yang betul dalam contoh ini ialah **16 April 2025**, bukan 16 Mac 2025.

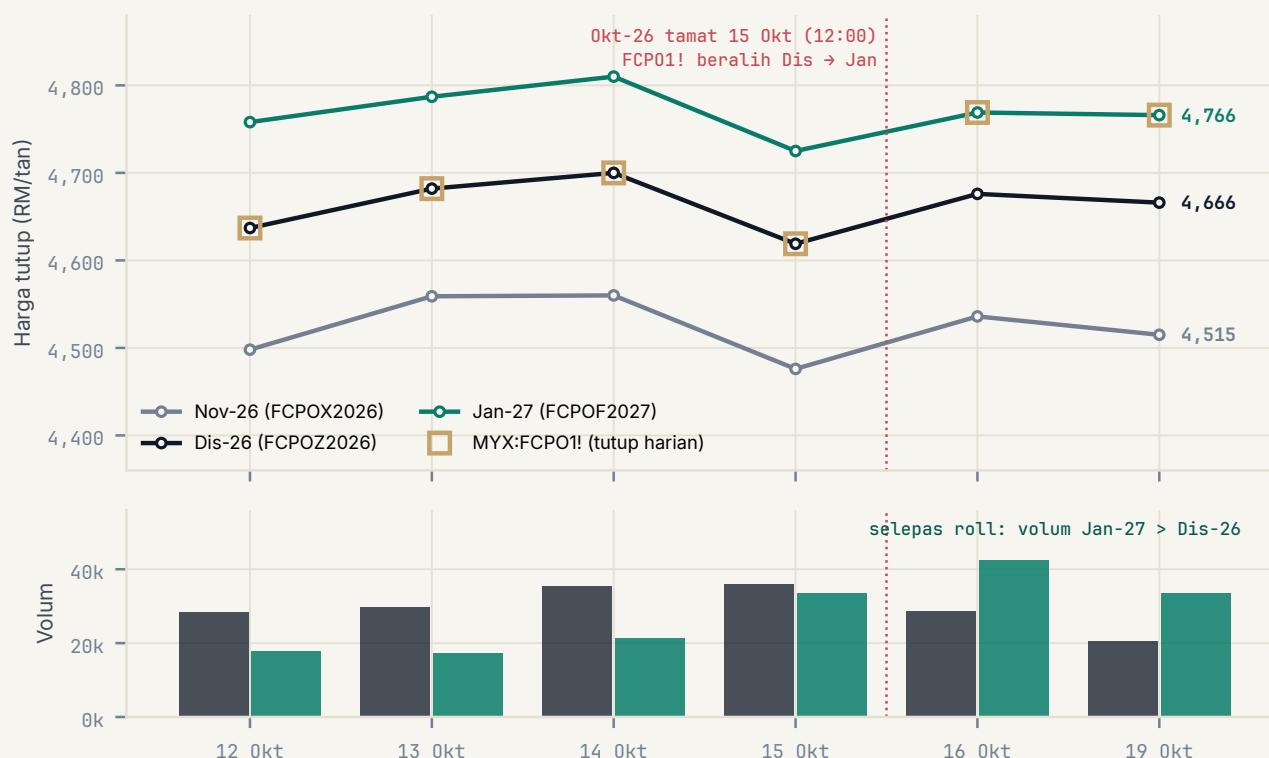
Bukti daripada data sebenar: roll Oktober 2026

Rajah [Rajah 2.4](#) menggunakan data harga tutup harian sebenar daripada TradingView untuk tiga kontrak di sekitar tarikh tamat kontrak Okt-26 (15 Oktober 2026). Sebelum 15 Oktober, bulan ketiga ialah Dis-26; selepasnya, Jan-27. Perhatikan dua perkara:

- **Volum beralih.** Pada 12–15 Oktober, volum Dis-26 melebihi Jan-27. Mulai 16 Oktober, Jan-27 mengambil alih sebagai kontrak paling banyak didagangkan. Pada 20 Oktober, jadual "Most Active" Bursa juga menunjukkan FCPO Jan-2027 di tempat teratas (Bursa Malaysia, halaman Derivatives Market, disemak 20 Okt 2026).
- **Lengkung dalam contango.** Pada 19 Oktober, harga tutup ialah Nov-26 RM4,515, Dis-26 RM4,666 dan Jan-27 RM4,766 — setiap bulan lebih jauh lebih mahal (Bab 05).

Data Sebenar: Roll FCPO1! pada Oktober 2026

Harga tutup harian tiga bulan kontrak; FCPO1! (petak emas) mengikut bulan ketiga

Sumber: TradingView (MYX:FCPOX2026, FCPOZ2026, FCPOF2027, FCPO1!), diambil 20 Okt 2026.
Tarikh = tarikh dagangan; bar 20 Okt (belum lengkap) tidak dipaparkan.

RAJAH 2.4 Data sebenar: harga tutup tiga bulan kontrak FCPO dan peralihan FCPO1! pada roll Oktober 2026

NOTA TRADER PROFESIONAL

Peralihan volum berlaku secara beransur-ansur

Tiada "tarikh roll" rasmi untuk kontrak benchmark. 16hb ialah peraturan praktikal yang selaras dengan mekanisme tamat tempoh, tetapi peralihan volum dan open interest biasanya bermula beberapa hari lebih awal — dalam data Oktober 2026, volum Jan-27 sudah hampir menyamai Dis-26 pada 15 Oktober. Sebelum membuka posisi baharu menjelang pertengahan bulan, bandingkan volum dan bid-ask spread kedua-dua kontrak, dan pilih kontrak yang akan menjadi benchmark sepanjang tempoh dagangan anda.

2.8 Simbol di Platform dan Carta Bersambung

Kontrak yang sama dikenali dengan simbol berbeza di platform berbeza. Jadual di bawah merumuskan simbol yang disahkan dan yang perlu disemak.

JADUAL 2.4 Simbol FCPO di platform dan penyedia data

PLATFORM	SIMBOL	STATUS
Bursa Malaysia / CME Globex	Kod produk FCPO; contoh kontrak FCP0Z8; format Globex BMD\FCPO\DEC21	Disahkan (buku kecil FCPO dan Trading Manual Bursa)
TradingView — kontrak individu	MYX:FCPO + kod bulan + tahun, cth. MYX:FCPOF2027 (Jan 2027)	Disahkan pada senarai kontrak TradingView, 20 Okt 2026
TradingView — bersambung	MYX:FCP01!, MYX:FCP02!	Lihat perbincangan di bawah
Bloomberg	KOA Comdty	Disahkan (buku kecil FCPO)
Refinitiv	Rantian seperti FCP0c1 (bersambung) dan FCP0Z1	Disahkan (buku kecil FCPO)
CQG	Workbook memetik MP023; senarai simbol CQG bertarikh 2015 menyenaraikan MP0	Perlu disahkan dengan broker

Simbol platform boleh berubah. Sahkan simbol dengan senarai kontrak platform anda sebelum membuat pesanan.

Apa sebenarnya FCP01!?

Workbook FMC menerangkan bahawa simbol berakhiran 1! — contohnya FCP01!, ZL1! dan CL1! — menyatukan pergerakan kontrak semasa menjadi satu siri bersambung, dan boleh digunakan untuk backtest bertahun-tahun ke belakang, tidak seperti kontrak individu yang hanya mempunyai sejarah sekitar hayat kontraknya [Workbook FMC hlm. 9].

Persoalan pentingnya: kontrak **mana** yang diikuti oleh MYX:FCP01!? Semakan data yang dibuat untuk buku ini (data/README.md, disemak 20 Okt 2026) mendapati bahawa harga FCP01! **sama dengan kontrak bulan ketiga** — ia sepadan dengan Dis-26 sehingga tarikh dagangan 15 Oktober 2026, dan dengan Jan-27 mulai sesi pertama selepas kontrak Okt-26 tamat. Dengan kata lain, FCP01! di TradingView mengikut kontrak benchmark, bukan bulan spot, dan beralih pada sesi pertama selepas bulan spot tamat. Pemerhatian ini disahkan pada pertukaran kontrak Oktober 2026; penyedia data boleh mengubah peraturan siri bersambung, jadi semak semula dengan membandingkan carta FCP01! dengan kontrak individu. Bagi FCP02!, bandingkan harganya dengan kontrak individu di platform anda untuk mengenal pasti bulan yang diikutinya.

● TRADING INSIGHT

Roll gap dalam carta bersambung

Lihat semula Rajah [Rajah 2.4](#). Harga tutup FCP01! melonjak daripada RM4,619 (15 Okt, kontrak Dis-26) kepada RM4,769 (16 Okt, kontrak Jan-27) — kenaikan 150 mata. Tetapi kontrak Dis-26 sendiri hanya naik 4,676 – 4,619 = 57 mata pada hari itu. Baki 4,769 – 4,676 = 93 mata ialah **jurang antara Jan-27 dan Dis-26**, bukan pergerakan pasaran. Siri 1! di TradingView tidak dilaras ke belakang (not back-adjusted), jadi setiap roll boleh mencipta “gap” palsu. Kesannya kepada backtest, paras sokongan/rintangan dan statistik gap dibincangkan dalam Bab 05 dan Bab 11.

2.9 Mengira Untung Rugi: Tick, Lot dan Kos

Formula asas

FORMULA

UNTUNG RUGI FCPO

Tick = Perbezaan harga (RM setan) ÷ RM1

Untung rugi kasar = Tick × RM25 × bilangan lot

Untung rugi bersih = Untung rugi kasar – kos dagangan

Long: tick = harga keluar – harga masuk. Short: tick = harga masuk – harga keluar.

Andaian kos ilustrasi: RM24 setiap lot bagi satu pusingan (round trip) intraday dan RM40 bagi posisi overnight — merujuk contoh kadar sejarah dalam workbook FMC; kadar sebenar bergantung kepada broker.

Contoh workbook: harga FCPO RM3,800 setan dan anda membeli 1 lot. Harga naik ke RM3,820 [Workbook FMC hlm. 7].

CONTOH PENGIRAAN

CONTOH WORKBOOK: LONG 1 LOT, 3,800 → 3,820

Perbezaan harga : 3,820 - 3,800 = RM20 setan
 Bilangan tick : RM20 / RM1 = 20 tick
 Untung kasar : RM25 × 20 = RM500
 Kos (intraday) : RM24 (andaian)

Untung bersih : 500 - 24 = RM476

Workbook menyatakan bahawa untung rugi ini belum termasuk caj broker. Paras RM3,800 ialah contoh sejarah workbook.

Jadual rujukan 5 hingga 100 tick

Jadual ini menunjukkan nilai satu lot bagi jarak tick yang lazim digunakan dalam strategi buku ini — dari scalping 5–10 tick (Bab 10) hingga setup 100 tick (Bab 17). Lajur contoh menggunakan entry hipotetikal RM4,150.

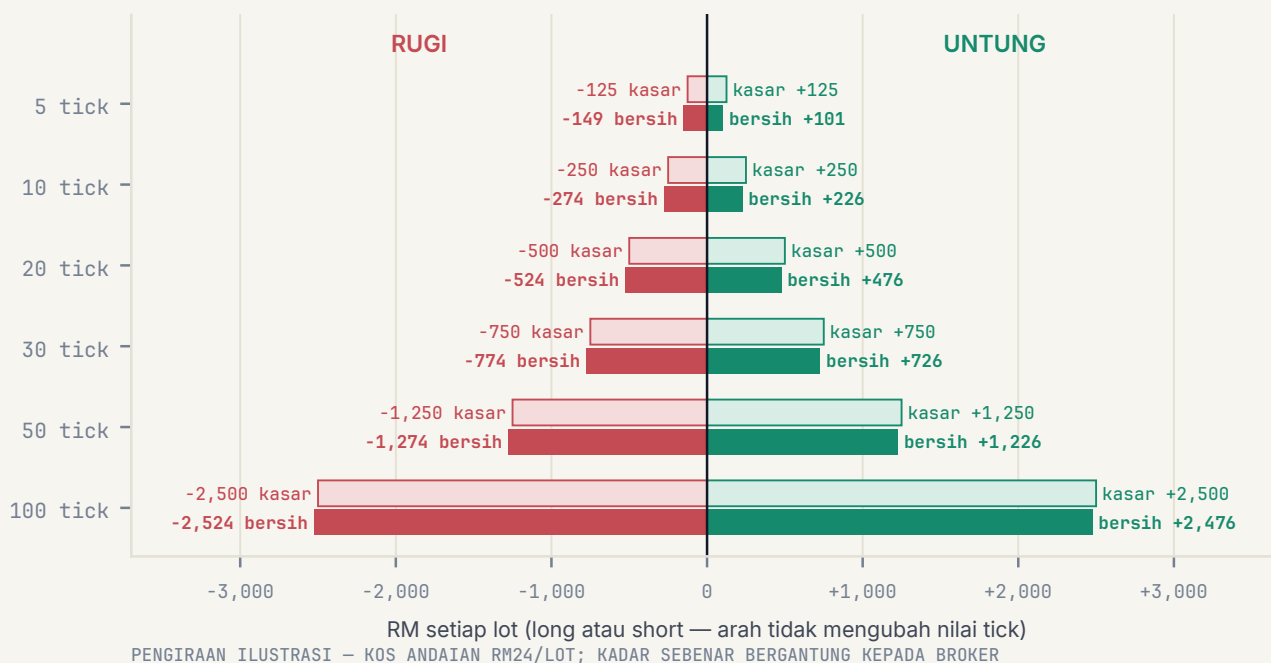
JADUAL 2.5 Nilai tick bagi 1 lot FCPO — kasar dan bersih (andaian kos intraday RM24)

TICK	KASAR	BERSIH JIKA UNTUNG	BERSIH JIKA RUGI	LONG @4,150: KELUAR UNTUNG / RUGI	SHORT @4,150: KELUAR UNTUNG / RUGI
5	RM125	RM101	-RM149	4,155 / 4,145	4,145 / 4,155
10	RM250	RM226	-RM274	4,160 / 4,140	4,140 / 4,160
20	RM500	RM476	-RM524	4,170 / 4,130	4,130 / 4,170
30	RM750	RM726	-RM774	4,180 / 4,120	4,120 / 4,180
50	RM1,250	RM1,226	-RM1,274	4,200 / 4,100	4,100 / 4,200
100	RM2,500	RM2,476	-RM2,524	4,250 / 4,050	4,050 / 4,250

Kos ditolak daripada untung dan ditambah kepada rugi kerana kos dibayar dalam kedua-dua keadaan. Bagi posisi overnight, gantikan RM24 dengan RM40. Darab dengan bilangan lot bagi posisi berbilang lot.

Tangga Nilai Tick FCPO (1 lot)

1 tick = RM25; bar gelap = selepas kos andaian RM24 round trip intraday

RAJAH 2.5 Tangga nilai tick FCPO bagi satu lot: kasar dan bersih selepas kos andaian

Perhatikan kesan kos pada jarak kecil. Bagi sasaran 5 tick, kos RM24 bersamaan $24 \div 125 = 19.2\%$ daripada untung kasar — hampir satu tick penuh. Bagi sasaran 100 tick, kos yang sama hanya $24 \div 2,500 = 0.96\%$. Inilah sebabnya scalping memerlukan disiplin kos yang ketat (Bab 10).

Contoh dagangan lengkap

ENTRY • STOP LOSS • TAKE PROFIT

Contoh 1 – Short 2 lot intraday (hipotetikal)

■ ARAH	Short 2 lot
■ ENTRY	RM4,286
■ STOP LOSS	RM4,301 (risiko 15 tick × RM25 × 2 lot = RM750)
■ TAKE PROFIT	RM4,256 (ganjaran 30 tick × RM25 × 2 lot = RM1,500)
■ RRR	1 : 2
■ KEPUTUSAN	Take Profit tercapai; untung kasar RM1,500
■ KOS	2 lot × RM24 = RM48 (andaian intraday)
■ UNTUNG BERSIH	1,500 – 48 = RM1,452
■ R-MULTIPLE	kasar 30 ÷ 15 = 2.0R; bersih 1,452 ÷ 750 = 1.94R
■ INVALIDATION	Harga ditutup di atas RM4,301 — idea short tidak lagi sah

ENTRY • STOP LOSS • TAKE PROFIT

Contoh 2 – Long 1 lot overnight yang kena stop (hipotetikal)

■ ARAH	Long 1 lot, dipegang melepasi satu malam
■ ENTRY	RM4,075
■ STOP LOSS	RM4,050 (risiko 25 tick = RM625)
■ TAKE PROFIT	RM4,150 (ganjaran 75 tick = RM1,875)
■ RRR	1 : 3
■ KEPUTUSAN	Stop Loss dicetuskan dan dilaksanakan pada RM4,050; rugi kasar 25 × RM25 = RM625
■ KOS	RM40 (andaian overnight)
■ RUGI BERSIH	625 + 40 = RM665
■ R-MULTIPLE	kasar –1.0R; bersih –665 ÷ 625 = –1.06R
■ INVALIDATION	Harga menembusi RM4,050 — struktur bullish yang menjadi asas dagangan telah gagal

Contoh 2 menunjukkan perkara yang sering dilupakan: dengan kos, kerugian “1R” sebenarnya sedikit melebihi 1R. Dan jika harga melompat melepasi stop loss (gap), kerugian sebenar boleh lebih besar (Bab 03).

CONTOH PENGIRAAN

CONTOH 3 – BERBILANG LOT: LONG 3 LOT, UNTUNG 30 TICK (HIPOTETIKAL, INTRADAY)

Untung kasar : 30 × RM25 × 3 = RM2,250
 Kos : 3 × RM24 = RM72

Untung bersih : 2,250 – 72 = RM2,178

Risiko dan ganjaran juga berganda mengikut bilangan lot. Penentuan saiz posisi dibincangkan dalam Bab 07.

2.10 Nota Pembetulan Workbook

Workbook FMC turut mengajar nilai tick SBO dan CL kerana kedua-duanya mempengaruhi FCPO [Workbook FMC hlm. 7]. Konsepnya betul, tetapi terdapat beberapa kesilapan unit dan aritmetik yang perlu diperbetulkan.

• NOTA

Nota Pembetulan Workbook (hlm. 6–9)

1. Crude Oil (CL) — aritmetik perbezaan harga. Workbook menulis perbezaan 80.20 – 80.15 sebagai “0.5”. Yang betul ialah **0.05**. Jawapan akhir workbook (5 tick, USD50) tetap betul:

- Short CL pada 80.15, harga naik ke 80.20: $80.20 - 80.15 = 0.05$ USD setong
- $0.05 \div 0.01 = 5$ tick; $5 \times \text{USD}10 = \text{USD}50$ (rugi)
- Kontrak CL: 1,000 tong; tick USD0.01 setong; $1,000 \times 0.01 = \text{USD}10$ setiap tick

2. Soybean Oil (SBO, CBOT ZL) — unit sebut harga. Workbook menulis harga sebagai “54.50 per pound” dalam USD dengan tick “0.01 USD”. Kontrak ZL sebenarnya disebut harga dalam **sen AS sepaun (US cents/lb)**: 54.50 bermaksud 54.50 sen sepaun, dan tick minimum ialah **0.01 sen sepaun**.

- Nilai tick: $60,000 \text{ paun} \times 0.01 \text{ sen} = 600 \text{ sen} = \text{USD}6$ — sama seperti workbook. Jika tick benar-benar USD0.01 sepaun, nilainya $60,000 \times 0.01 = \text{USD}600$, iaitu 100 kali lebih besar.
- Contoh workbook (short pada 54.50 sen, turun ke 54.40 sen): $54.50 - 54.40 = 0.10 \text{ sen}$; $0.10 \div 0.01 = 10$ tick; $10 \times \text{USD}6 = \text{USD}60$ (untung).

3. Bulan kontrak SBO. Bulan yang disenaraikan ialah Jan, Mac, Mei, Jul, Ogos, Sep, Okt dan Dis — **lapan bulan**, bukan kitaran “quarterly” seperti yang dilabel dalam workbook [Workbook FMC hlm. 8].

4. Tarikh roll benchmark. “Aktif sehingga 16 Mac 2025” sepatutnya **16 April 2025** (lihat Seksyen 2.7).

5. Istilah “spot month”. Bulan spot ialah bulan kontrak terdekat dalam bulan penghantarannya, bukan kontrak paling aktif.

6. Pra-pembukaan T+1. Pra-pembukaan sesi malam FCPO ialah **20:45**, bukan 20:30 (Bursa Malaysia, halaman Trading Session, disemak 20 Okt 2026).

7. Simbol CQG. Kod seperti MP023, ZLE23, CLE23 dan CLEM23 dalam workbook tidak dapat disahkan dengan sumber semasa [Workbook FMC hlm. 8–9]. Sahkan simbol CQG dengan broker anda.

Sumber spesifikasi ZL dan CL: CME Group, halaman spesifikasi kontrak Soybean Oil dan Light Sweet Crude Oil. Spesifikasi disemak pada 20 Oktober 2026; rujuk halaman spesifikasi kontrak CME Group sebelum berdagang.

JADUAL 2.6 Ringkasan nilai tick tiga produk FMC (selepas pembetulan)

PRODUK	SAIZ KONTRAK	SEBUT HARGA	TICK MINIMUM	NILAI 1 TICK
FCPO (Bursa)	25 tan metrik	RM setan	RM1 setan	RM25
SBO / ZL (CBOT)	60,000 paun	sen AS sepaun	0.01 sen sepaun	USD6
CL (NYMEX)	1,000 tong	USD setong	USD0.01 setong	USD10

Sumber: Bursa Malaysia (FCPO), disemak 20 Okt 2026; CME Group (ZL, CL), disemak 20 Okt 2026.

2.11 Waktu Volatil: Pemerhatian Workbook

Workbook FMC menyenaraikan enam tempoh yang, berdasarkan pengalaman penulis, sering menyaksikan pergerakan FCPO yang lebih besar [Workbook FMC hlm. 6]. Ia ialah **pemerhatian**, bukan peraturan, dan bukan statistik yang telah diuji dalam buku ini. Jadual berikut mengekalkan senarai asal dengan catatan yang dikemas kini mengikut waktu sesi semasa.

JADUAL 2.7 Waktu volatil FCPO menurut workbook FMC, dengan catatan semasa

WAKTU (MYT)	SEBAB MENURUT WORKBOOK	CATATAN SEMASA
10:30-10:45	Permulaan sesi pagi; harga dipengaruhi pergerakan semalaman produk lain	Selepas pra-pembukaan 10:00; pesanan terkumpul dipadankan pada 10:30
12:00-12:30	Kemuncak sesi Asia dan penghujung sesi pagi FCPO	Data MPOB pada 10hb dikeluarkan sekitar 12:30 (Bab 04)
15:00-15:30	Penghujung sesi Asia dan permulaan sesi Eropah	Sesi petang dibuka 14:30 sejak 2018
17:30-18:00	Kemuncak sesi Eropah dan penghujung sesi petang FCPO	Posisi intraday ditutup menjelang 18:00
21:30-21:45	Sesi kedua SBO baru bermula	Waktu sesi CBOT beralih mengikut Daylight Saving Time AS; semak jadual CME
22:30-23:00	Penghujung sesi Eropah, kemuncak sesi Amerika, penghujung sesi malam FCPO	Selaras dengan penutupan T+1 pada 23:00 sejak 12 Jan 2026 (sebelum itu 23:30)

Pemerhatian ini boleh diuji menggunakan data intraday anda sendiri (Bab 19). Waktu volatil bermakna peluang dan risiko slippage yang lebih tinggi.

▲ AMARAN RISIKO

Waktu volatil bukan isyarat entry

Pergerakan besar pada waktu-waktu ini boleh bergerak ke **mana-mana arah**. Bagi trader baharu, tempoh pembukaan (10:30–10:45) dan pengumuman data sering menghasilkan spread yang lebar, slippage dan “whipsaw”. Satu pendekatan lazim ialah menunggu beberapa minit selepas pembukaan sehingga struktur harga lebih jelas, atau mengurangkan saiz posisi.

● RUMUSAN UTAMA

- FCPO: **25 tan metrik**, sebut harga RM setan, **1 tick = RM1 setan = RM25 setiap lot** (Bursa Malaysia, disemak 20 Okt 2026).
- Sesi: pra-buka 10:00, **10:30–12:30**; pra-buka 14:00, **14:30–18:00**; pra-buka 20:45, **T+1 21:00–23:00** (Isnin–Khamis). Dagangan T+1 dikira hari bisnes berikutnya. Waktu boleh berubah — semak semula.
- Bulan kontrak: spot + 11 bulan, kemudian bulan ganjil hingga 36 bulan. Kod bulan F G H J K M N Q U V X Z.
- Kontrak tamat **12:00 tengah hari, 15hb** bulan spot; tempoh tender 1hb–20hb; penghantaran fizikal di PTI Port Klang, Butterworth, Pasir Gudang.
- Had harga harian 10% → 15%, **kecuali bulan spot**; had posisi 1,500 / 20,000 / 30,000.
- Benchmark = **bulan ketiga**, beralih selepas tamat bulan spot (16hb). Contoh workbook diperbetulkan: **16 April 2025**.
- MYX:FCP01! didapati mengikut bulan ketiga (semakan Okt 2026) dan mengandungi roll gap yang tidak dilaras.
- Untung rugi = tick × RM25 × lot; kos ditolak berasingan. SBO disebut harga dalam **sen AS sepaun**; CL 80.20 – 80.15 = **0.05**.

► LATIHAN BAB

1. Anda long 3 lot FCPO pada RM4,212 dan menutupnya pada RM4,239 pada hari yang sama. Kira bilangan tick, untung kasar, kos dan untung bersih.
2. Anda short 1 lot pada RM4,180 dengan stop loss RM4,195, memegangnya semalaman, dan stop loss dilaksanakan tepat pada RM4,195. Kira rugi kasar, rugi bersih dan R-multiple bersih.
3. Harga settlement semalam bagi kontrak Mac ialah RM4,300. Kira julat dagangan yang dibenarkan pada had 10% dan pada had 15%. Adakah had ini terpakai jika Mac ialah bulan spot?
4. Dengan andaian semua tarikh berkaitan ialah hari bisnes, kenal pasti kontrak benchmark bulan ketiga (beserta kod TradingView) pada (a) 10 Februari 2027 dan (b) 22 Februari 2027.
5. Nyahkod simbol MYX:FCP0Q2027 dan MYX:FCP0H2028. Adakah kontrak MYX:FCP0G2028 disenaraikan pada 20 Oktober 2026? Terangkan.
6. Benar atau Palsu: “MYX:FCP01! di TradingView sentiasa menunjukkan harga kontrak bulan spot.” Terangkan dan nyatakan cara mengesahkannya.
7. Benar atau Palsu: “Dagangan yang dibuat dalam sesi T+1 pada malam Selasa dikira sebagai dagangan hari Selasa.” Terangkan implikasinya kepada margin intraday.
8. Anda long 1 lot SBO (ZL) pada 52.30 dan menutupnya pada 52.85. Nyatakan unit harga yang betul, kemudian kira bilangan tick dan untung kasar dalam USD.